

Křest a jeho význam pro život str. 6

Obsah

Narodil se nám dnes spasitel anebo Spasitel?	3	Mimořádná výzva	16
Tanzanie 2016	3	Rodzinny skarb	18
Křest a jeho význam pro život	6	Muž podle Božího slova	18
Navštěvovat Kristovy děti je naše příjemnost!	12	Změnil Řím svůj názor?	20
Pomoc Těšínského Slezska	13	Aktuality ze světa	25
Mise Zakarpatská Ukrajina - pomoc sirotkům a vdovám	15	Literární hlídka	26
		Aktuality z KS	27
		„Warto“ (stojí za to) vstoupit ... a koupit	28
		Ohlédnutí za BŠP	28
		Vzpomínka na Marii Rafajovou	29
		„Drsný“ apel adventního věnce	30

Štěpánská slavnost

Téma:

Štěpán, za dobrotu... na popraviště

Křesťan a skutky milosrdenství.

26. 12. 2016, 16.00
kostel Na Nivách
Český Těšín

Slovo:

pastor Jiří Chodura

Hudba:

Chválicí skupina z Oldřichovic

Dechové kvarteto

Svědectví z Mexika:

Miriam Walachová

POŘÁDÁ:

Křesťanské společenství, z. s.

Narodil se nám dnes spasitel anebo Spasitel?

(Vánoce a politika)

Následující pasáž známe všichni moc dobře: *Vyšel dekret od císaře Augusta... a pak Narodil se nám dnes Spasitel...* Je to součást vánočního příběhu, který si několikrát během Vánoc připomínáme. Je příznačné, že evangelista použil pro zvěst o narození Ježíše slovo *sóter* čili spasitel, kterým se tituloval rovněž císař římské říše. Císař si říkal *sóter* – spasitel, a takto bohorovně se i choval. Evangelista dal možná záměrně do protiváhy spasitele a Spasitele.

Lidé i dnes stejně jako kdysi velice často nadávají na politiku a politiky, avšak po celé věky čekají na spasitele. Někoho, kdo by vše jednou a provždy, rázně a nekompromisně vyřešil. Jiní se do funkce spasitelů dokonce rádi jmenují. A jelikož už něco pamatují, vím, jak věci končí. Stačí většinou několik málo let a po „spasitelích“ není ani památka. Monarchie, různé tyranie, demokracie a mnohé další způsoby vlády nic nemění na tom, že „spasitelé“ přicházejí a odcházejí jako na běžícím páse. A je s podivem, že pokaždé, když se nějaký samozvaný „spasitel“ objeví a slíbí, že vše dokonale a rychle vyřeší, objeví se lidé, kteří mu uvěří. Jakoby v nás bylo očekávání na spasitele (Spasitele?) zakódováno. Není to náhodou tak, že lidé čekají na spasitele a touží po Spasiteli?

Máme před sebou nový rok, který je podobně jako ty předchozí uvozen vánoční připomínkou na Spasitele. Ale přes oprávněné naděje, které i my křesťané vkládáme do dalšího roku, si nesmíme nechat vnutit představu nějakého lidského politického spasitele. A to

přesto, že jsou před námi v tomto roce volby. Nesmíme ztratit ze zřetele, že tak jako císař Augustus nenaplnil spasitelská očekávání římského lidu, dovolím si tvrdit, že ani naše volby, ať už dopadnou jakkoliv, spasitele neobjeví. My jsme už Spasitele našli a další hledání na zemi ani kdekoliv jinde jiného neobjeví. Naše křesťanská naděje je založena na prvním příchodu Spasitele na tuto zemi, ale také na tom druhém, na který čekáme, těšíme na něj a vyhlížíme ho.

Zbyszek Kaleta

Tanzanie 2016

Ve dnech 5.–20. října jsem měl možnost se zúčastnit misijní cesty do Tanzanie. Díky projektu Děti Afriky tam máme několik přátel a také několik projektů, které podporujeme, ať už individuálně nebo jako sbor v Českém Těšíně.

Když jsem v dětství čítával příběhy Davida Livingstona, cestopisné romány nebo dokonce zprávy misionářů ze služby v Africe, nikdy mne nepadlo, že jednoho dne mi bude dáno navštívit černý kontinent osobně. Koneckonců jsem to nikdy neplánoval, protože své hlavní poslání vnímám spíše jinde. Najednou ale sedím na prosté lavici v malém kostelíku v zapadlé vesničce někde uprostřed tanzanské buše a vychutnávám si silící zpěv shromážděných. Je pozdě večer, všude tma, jediná světýlka v kostele (a vlastně určitě i široko daleko) jsou dvě malé led žárovky napojené na malý solární systém. Z temného buše se poti-

chu trousí další a další lidé. Zpěv nabírá na síle – i bez nástrojů. Začíná několika-denní modlitební konference. Zítra už tu bude plno a živý zpěv podpořený doprovodnou skupinou Mashahidi nenechá sedět. To vše se v tomto případě děje ve stínu důstojného torza uschlé akácie, pod kterou někdy v roce 1947 začal kázat první norský misionář. Ano, zdejší církev je velmi mladá. Nejstarší kostely v okolí byly postaveny maximálně sedmdesát let tomu. První obrácenou osobou byla babička pastora Zaka Malekwy. A toho už mnozí budete znát z dřívějších aktivit projektu Děti Afriky.

Tento bývalý oštěpař a účastník tří olympiád je dnes motorem misijních aktivit kolem města Dongobesh ve střední Tanzanii. Během třinácti dní v Tanzanii s ním nebo s jeho spolupracovníky navštívujeme celkem asi devět sborů Evangelické luterské církve v Tanzanii (některé opakovaně), pět škol, ale také místní biskupství diecéze Mbulu a biblickou školu Wa'ama, kde se vzdělávají diakoni a evangelisté. Specifickou kategorií zkušeností představují návštěvy v domech a rodinách našich přátel – od hliněných chatrčí domorodců z kmene Datoga po dům pastora Zaka, v němž poskytuje přístřeší cca osmnácti mladým lidem bez domova.

Až na některé výjimky je prakticky každá naše cesta potěšením zejména pro milovníky offroadu. Pro ostatní je to spíše něco jako únavná jízda kostičkám. Prakticky všude se od nás očekává služba slovem. Prožívám zde velmi intenzivně, že člověk musí být prostě plný Božího Slova, aby byl schopen takto intenzivně a všestranně sloužit. Učím se tomu od pastora Zaka, člověka Božím slovem doslova „prosáklého“: být vždy a všude připraven k dobrému

svědectví. Ti, kteří nás pozvali, abychom jim sloužili, možná ani netuší, jak moc sami slouží nám. Svým entuziasmem, vytrvalostí navzdory překážkám, hlubokou zbožností. Všude se cítíme duchovně doma. A církev zde stále roste, věřících i kostelů přibývá. Nepřichází to ale samo od sebe. Je za tím mnoho horlivých modliteb, usilovné práce na hraně možností včetně mnoha kilometrů chůze pěšky nebo na kole.

Vidíte, tak jsem se nechal vtáhnout do africké atmosféry, že bych málem zapomněl představit náš tým. Jako jediný zástupce ČR mám tu čest cestovat s pastorem Ondřejem Kolárovským, Máriou Velebnou a Milenkou Kačmarčíkovou z Košic. Dva pastoři a dvě zkušené učitelky (Mili dokonce jako ředitelka). Vzácné společenství vzájemné podpory a duchovního souznění. Je krásné sledovat emeritovanou matematicku, jak sdílí evangelium a jak se těší na setkání se svým adoptivním dítětem. Nebo ředitelku před důchodem, jak chemický pokus proměnění v duchovní povzbuzení. O mnoha cenných manažerských radách pro učitele a ředitele nemluví. Nebo biblické a zároveň názorné a kulturně i situačně citlivé kázání Ondřeje, mého kamaráda ze studií.

Není divu, že druhým pilířem naší služby jsou návštěvy škol. Od prudce se rozvíjející a nyní už i vysoce kvalitní LEA School v Dongobeshi s několika sty žáky a vlastním internátem až po jednotřídky v chudém údolí Yaeda Chini, které vedou obětavci s minimem formálního vzdělání. A také střední škola Yedidias v Maretadu, kterou neohroženě podporují přátelé ze Slovenska. Je neuvěřitelné, s jakým nasazením se křesťané vrhají do služby dětem, které by jinak neměly šanci na vzdělání. Pomoc z ČR

a SK přináší své ovoce. Viditelné je to nejen v podobě budov a technického zázemí, ale zejména v podobě služby dobrovolníků (v tomto roce Lucie Mannheimové z Třince a Sylvie Žiakové z Prahy, potažmo Slovenska) a v počtu podporovaných „dětí ulice“ (či buše). Rozdávání bonbónů a zvláště pak dopisů od sponzorů patří tradičně ke vzrušujícím momentům celého pobytu. Pokud sponzorujete nějaké dítě, pište! Má to nesmírný význam.

Osobně se nemohu dočkat na návštěvu vesničky Malolo. Pastor Zak tady kdysi jako mladý kluk potkal na cestě Iva, ale Pán ho ochránil. Nyní zde náš sbor v Českém Těšíně převzal patronát nad stavbou kostelíka. Jako skoro všude na venkově, daleko od města, slouží tato stavba nejen jako kostel, ale i jako škola. Jak příznačné. Přijíždíme sice „s mírným zpožděním“ (netušíme, že jsou to údajně 4 hodiny), ale i tak je v kostele plno, i když mnozí se už museli jít starat o dobytek. Čekání si krátili posloucháním vyučování a nakonec i improvizovanou večeří. Přemýšlím, jak by to dopadlo u nás... Inu, africký čas plyne jinak. Vlastně mnoho věcí je jinak (věta „všetko je jinak“ se pro mé slovenské přátele stává mottem pobytu). Ale právě ta jinakost nás učí být vděčnými za věci, které jsou u nás samozřejmé, a zároveň prosit o věci, které (už nebo ještě) neumíme nebo nemáme. Je ale pravda, že mnoho věcí je stejných nebo podobných: stejná je potřeba evangelia. Podobné jsou duchovní problémy lidí a zápasy církve. Obrovská je potřeba solidního biblického vyučování ve sborech. Ano, tanzanská církev je velká (po Etiopii 2. největší luterská církev na světě!), ale v mnoha oblastech potřebuje podporu a pomoc. Misijní organizace, které

přinesly evangelium a položily základy církve, již předaly správu církve domorodým vedoucím a považují svou službu za ukončenou. Programově přesouvají své aktivity do zemí, kde je církev ještě slabá nebo není vůbec. Naše priority i možnosti jsou jiné: nemáme na to zakládat nová misijní místa, ale máme na to pomoci v tom místním. A zatím se zdá, že to má obrovský význam. Už jen proto, že nás samé to nesmírně obohacuje.

Cestou na letiště si dopřáváme čtyřhodinovou projížďku národním parkem Tarangire. Potichu si vyčítám tento luxus – ale jen do momentu, než si uvědomím, jak velký zážitek jsme tím připravili našim africkým přátelům. Zvláště jeden z nich, ředitel střední školy, vlastně nikdy nebyl v národním parku a nikdy neviděl slona. Napadá nás: co takhle podpořit do budoucna poznávací výlety pro učitele nebo i žáky?

Toho, co by se dalo dělat a rozvíjet, je mnoho. Osobně jsem ale rád, že Děti Afriky usilují o vyváženou podporu vzdělání spolu s podporou misijní služby církve. A tak vedle adopcí dětí jsou zde i adopce evangelistů a podpora sborů. Pokrm pro tělo i duši. Jsem vděčný, že mi byla dána možnost zakusit něco z tohoto příběhu! Velké díky dárcům z mého sboru v Českém Těšíně, pastoru Michalu Klusovi a jeho týmu, jak rovněž dobrovolnicím Luce a Sylvii za obětavé doprovázení v Tanzanii.

Martin Piętak

Křest a jeho význam pro život

Když se řekne slovo křest, každému člověku se ihned vybaví křesťanská církev. Slovo křesťan není však odvozeno od slova křest, ale od slova Kristus. Křesťané jsou tedy lidé, kteří s Kristem žijí a následují ho, jsou tedy Kristovci. Křesťanská církev je však skutečně nerozlučně spojena se křtem. Křtem je církev viditelně vymezena. Dá se zjednodušeně říci, že církev tvoří lidé, kteří byli pokřtěni. Církev je viditelným společenstvím a křest je viditelným znakem příslušnosti k tomuto společenství. Ve Skutcích apoštolů zřetelně vidíme, že křest byl od počátku jedním ze základních specifických znaků křesťanské církve.

Kdo křest nařídil, kdo ho ustanovil?

Křest přikázal, ustanovil sám Pán církev Ježíš Kristus. Učinil to slovy: *Jděte ke všem národům, získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal* (Mt 28,19–20). Je velmi důležité, abychom si uvědomili, že tato slova řekl Pán až po svém vzkříšení. Už tím, že křest nařizuje až po vzkříšení, Ježíš ukazuje, že obsah křtu navazuje na to, co vykonal svou obětí a svým vzkříšením. Křesťanský křest tedy spočívá na tom, co Kristus vykonal svým vykupitelským dílem.

Jaký je rozdíl mezi křtem Jana Křtitele a křtem, který nařídil Pán Ježíš?

Se křtem se setkáváme už před Ježíšem, a sice u Jana Křtitele. V Markově evangeliu čteme: *Jan Křtitel vystoupil na poušti a kázal: Čiňte pokání a dej-*

te se pokřtít na odpuštění hříchů. Celá judská krajina i všichni z Jeruzaléma vycházeli k němu, vyznávali své hříchy a dávali se od něho křtít v řece Jordánu (Mk 1,4).

Jan volal lidi, aby si uvědomili své hříchy proti Bohu, aby tyto hříchy veřejně vyznávali a změnili svůj vnitřní vztah k Bohu, tedy obrátili se k němu. Voda při křtu symbolizovala očištění, odpuštění hříchů, které uděluje jen Pán Bůh. Janův křest byl tedy aktem veřejného vyznání hříchů a znamením vnitřního pokání člověka.

Proč se dal pokřtít sám Pán Ježíš, když byl dokonalým a bez hříchu?

Pán Ježíš se dal pokřtít ze dvou důvodů. Především se tímto křtem solidarizoval s hříšníky, které přišel zachránit, a pak byl jeho křest zástupným pokáním za hříšníky. **Křest, který nařídil Pán Ježíš Kristus po svém vzkříšení je obsahově úplně jiný.**

Všimněme si, jak zní Ježíšův rozkaz: *křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého*. Zde jsou dvě důležité skutečnosti:

- člověk má být pokřtěn **ve jméno**, tedy **do jména**,
- má být pokřtěn do jednoho jména, které je společné pro Otce, Syna i Ducha svatého.

Nejprve se zamysleme nad tím, které jméno je společným jménem Otce, Syna i Ducha svatého. Ve Skutcích apoštolů několikrát čteme, že křesťané byli křtěni **ve jméno Ježíš**, např. v Sk 19,5 je napsáno, že učedníci v Efezu se dali pokřtít *ve jméno Pána Ježíše*. Totéž čteme ve Sk 8,16; 19,48 a 2,38. Tedy **apoštolové křtili lidi ve jméno Pána Ježíše**. Tedy jméno **Ježíš** je společným jménem Otce, Syna i Ducha svatého.

Nyní se zamyslíme nad tím, co znamená pokřtění ve *jméno* (do jména). Za jménem stojí samozřejmě osoba, které to jméno patří. Je-li někdo pokřtěn do jména nějaké osoby, znamená to, že je pokřtěn do této osoby, do jejího vlivu, kompetence i do její pravomoci. Apoštol Pavel píše v Ř 6,3 a Ga 3,27 o *pokřtění v Krista Ježíše*. Znamená to tedy, že při křtu ve *jméno Ježíš* je člověk „vložen“ nebo „vnořen“ nebo „včleněn“ do Ježíše Krista. To je samozřejmě možné až po Kristově vzkříšení, kdy Ježíš Kristus působí v novém duchovním těle.

Co je obsahem křtu, který Ježíš Kristus nařídil?

a) Obsahem křtu je včlenění (vložení) člověka do Krista a do jeho díla

Co vlastně Ježíš pro nás vykonal? Zemřel za nás a pro nás vstal z mrtvých! Uzavřel na Golgotě novou smlouvu mezi Bohem a člověkem a obsahem této nové smlouvy je **milost, odpuštění**. Jsme-li při křtu vloženi do jeho díla, tak jsme vloženi do jeho smrti i do jeho vzkříšení, tedy do této nové smlouvy milosti.

Proto apoštol Pavel mohl napsat: *Byli jsme tedy křtem spolu s ním pohřbeni ve smrt, abychom – jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých slavnou mocí svého Otce – i my chodili v novotě života* (Ř 6,4). Pavel zde nemluví o lidském rozhodnutí pro křest, ale mluví o faktu křtu, o vykonaném křtu jako skutečnosti, ze které plynou důsledky. Ve křtu jde tedy zcela evidentně o podíl na Kristově vykupitelském díle – na jeho smrti a vzkříšení. Stejnou skutečnost Pavel zdůrazňuje i v epištole Koloským: *S Kristem jste byli ve křtu pohřbeni a spolu s ním také vzkříšení vírou v Boha, jenž ho svou mocí vzkřísil z mrtvých* (Ko 2,12).

Tento text také zdůrazňuje, že křesťanský křest má zcela zřetelně povelikonocní charakter. Teprve po vzkříšení si lze představit něco takového jako „včlenění“ do Krista, a tímto včleněním dostat podíl na jeho smrti a vzkříšení.

O křtu jako včlenění do Krista mluví Pavel i v 1 K 1,13–14, když vytýká korintským křesťanům, že jsou rozděleni na různé skupiny: *Je snad rozdělen Kristus? Což byl Pavel za vás ukřižován? Nebo jste byli **pokřtěni ve jméno Pavlovo**? Tím jim připomněl, že **byli pokřtěni ve jméno Ježíšovo***. Podobně mluví Pavel o křtu i v 10. kapitole: *Naši otcové byli všichni pod oním oblakem a všichni prošli mořem a všichni byli **pokřtěni „v Mojžíše“ v oblaku a v moři*** (1 K 10, 1–2). Tedy Izraelci prožili svůj „křest v Mojžíše“ při přechodu přes moře. Mojžíš byl jejich zachráncem. Oni byli vloženi, včlenění do Mojžíše a do díla záchran, které skrze něho Bůh uskutečnil.

Kdo je pokřtěn ve *jméno Ježíše*, je včleněn do vzkříšeného Ježíše a do jeho spasitelného díla. Vzkříšený Ježíš pokřtěného přijímá do své milosti i do svého vykupitelského díla.

Tajemství křtu, jako včlenění člověka do vzkříšeného Krista, vidíme i v podobnosti o vinném kmeni a ratolestech (J 15). Je nesporné, že jsme byli do Krista naroubováni jako větvíčka do kmene. Podobně hovoří Pavel v Ř 11,17, kde přirovnává Krista k olivě a křesťany k větvíčkám, které byly do olivy naroubovány. Naroubování je nesmírně důležité

Ale pozor! Po naroubování musí nastat **to nejdůležitější, aby se větvíčka s kmenem srostla**. Z praxe musíme připomenout, že ne všechny naroubované větvíčky se s kmenem srostou. Je mnoho naroubovaných větví, které se s kmenem nesrostou a uschnou. Tak je tomu

i na vinném kmeni, kterým je Kristus. Skrze naroubování dostávají větvíčky jedinečnou příležitost žít na novém kmeni. Stejně tak skrze duchovní naroubování (křest) dostávají lidé úžasnou šanci žít na jedinečném duchovním kmeni – Ježíši Kristu – a čerpat z něho mízy života. Žel, mnozí pokřtění se s Kristem duchovně nesrostou a zůstanou suchými větvemi na jeho kmeni.

b) Křest znamená vstup člověka pod vládu Kristovu

Jelikož Vzkříšený je Vítězem, Pánem a Vládce, znamená to, že pokřtěný vstupuje do sféry jeho vlády. Pán přijímá pokřtěného do sféry svého panství. Na pokřtěném je tedy jméno Ježíše jako jméno majitele. To platí v duchovním i viditelném světě. Duchovní mocnosti vědí, kdo byl do jména Ježíš vložen a na kom se nachází jméno Ježíše jako jméno vládce. Křtem se tedy křesťan stává majetkem Kristovým. Od chvíle křtu má Kristus plné právo na život pokřtěného člověka: na jeho schopnosti, sílu i čas. Můžeme tedy říci, že na pokřtěného křesťana má Kristus dvojnásobný nárok. Jednak jako Stvořitel má plné právo na své stvoření a po druhé jako Pán, kterému byl člověk ve křtu odevzdán.

c) Křest znamená také zápis do Kristovy školy

Jděte ke všem národům, získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Duchu svatého a učte je, aby zachovávali všecko, co jsem vám přikázal (Mt 28,19–20). Při promyšlení Ježíšova příkazu o křtu je jasné, že křest je spojen **s učednictvím a s učením**. Pokřtění se mají učit, mají být Ježíšovými učedníky. Musejí se tedy učit Ježíše následovat a zachovávat všecko, co Ježíš přikázal.

Můžeme tedy říci, že křest je rovněž **veřejným zápisem do Ježíšovy školy**. Ježíš zde ukládá povinnost těm, kteří učedníky získávají a křtí, **aby je také učili**. Tím ustanovuje učitelský úřad v církvi. Církev bere zodpovědnost za ty, kteří byli pokřtěni, že je bude vyučovat, **aby se naučili Ježíše následovat** a plnit Jeho vůli.

d) Křest znamená vstup člověka do církve

Křesťanský křest má ještě další důležitý význam – je také vstupem do církve, do společenství těch, kteří svůj život spojili s Kristem. Ti, kteří jsou pokřtěni, vytvářejí nové společenství. Církev Kristova je zde na zemi zcela novým lidem, který je spojen Kristem, jeho láskou, učením i posláním.

Srovnáme-li křest Jana Křtitele a křesťanský křest, který nařídil Ježíš, vidíme, že je zde zásadní rozdíl. **Křest Janův byl jenom křtem pokání, ničím víc! Křest křesťanský je včleněním, vštěpením do vzkříšeného Krista, do jeho vykupitelského díla, do sféry jeho panování, do Kristovy školy a do nového Kristova lidu.** Tento zásadní rozdíl mezi křtem Janovým a křesťanským potvrzuje i událost s Janovými učedníky v Efezu (Sk 19,3–5). Učedníci, kteří byli pokřtěni křtem Janovým, tedy křtem pokání, museli být pokřtěni ještě jednou, a to **ve jméno Pána Ježíše**, aby se stali členy Kristovy církve.

Křest ve jméno Pána Ježíše – tedy ve jméno Otce, Syna i Duchu svatého – je jedinečným křtem. Můžeme říci, že je to vstup člověka do nové smlouvy, do smlouvy, kterou Kristus uzavřel na Golgotě. **Je tedy právním aktem, který před Bohem platí, a proto se neopakuje.** Proto Pavel napsal: **Jeden Pán,**

Jedna víra, jeden křest (Ef 5,4). Při křtu nezáleží vůbec na množství vody. Voda je jen symbolem.

Co je podmínkou křesťanského křtu?

Pan Ježíš praví: *Jděte do celého světa a kaďte evangelium všemu stvoření. Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen. Kdo však neuvěří, bude odsouzen* (Mk 16, 15–16). Tedy podmínkou křtu je víra v evangelium, že Pán Ježíš Kristus je Spasitel. Ve Sk 2,41 čteme, že všichni, kteří přijali jeho slovo (Petrem zvěstované evangelium o Ježíši Kristu) byli pokřtěni. Etiopský dvořan vyznal: *Věřím, že Ježíš Kristus je Syn Boží* (Sk 8,37) a byl pokřtěn. Žalárník ve Filipech uvěřil, že Ježíš je Spasitel a byl pokřtěn i s celou svojí rodinou. Podmínkou křtu je tedy víra, že Pán Ježíš Kristus je Spasitel.

Mohou být pokřtěny i děti, ba i nemluvňata?

V Písmu svatém nacházíme příklady, kdy nemluvňata vstupovala do smlouvy s Bohem na základě víry rodičů, nebo věřícího předka. Proto křesťanští rodiče dávali křtít i své děti (1 K 7,14).

Věřeli-li aspoň jeden z rodičů, že Ježíš Kristus je Spasitel, a je-li přáním rodičů, aby jejich děti měly účast na Kristově vykupitelském díle, aby byly do Krista včleněny, vštěpeny a byly zapsány do Kristovy školy, pak je to možné.

Jsou zde však vážné otázky: Mají rodiče právo rozhodnout, že jejich dítě bude patřit Kristu? Není to omezování osobní svobody dítěte? Mohou rodiče rozhodnout o budoucnosti dítěte bez jeho souhlasu, že bude patřit Kristu, a tím determinovat jeho budoucí život? Jsou lidé, kteří tvrdí, že rodiče na to právo nemají a mají dítěti umožnit, aby se

pro křest rozhodlo samo. Jiní poukazují na příklady z Písma svatého, kdy **rodiče odevzdávali své děti Pánu Bohu jako nemluvňata a Pán Bůh jejich rozhodnutí akceptoval.**

Podle slov apoštola Pavla jsou i děti pokládány za svaté, je-li jeden z rodičů křesťanem. Skrze věřícího rodiče jsou děti účastny nové Boží smlouvy: *Nevěřící muž je totiž posvěcen manželstvím s věřící ženou a nevěřící žena manželstvím s věřícím mužem, jinak by vaše děti byly nečisté. Jsou však přece svaté!* (1 K 7,14). Svaté znamená především oddělené pro Pána. Skrze věřícího rodiče jsou rovněž děti vystaveny působení Ducha svatého.

Chana, maminka Samuelova, rozhodla o Samuelovi ještě dřív, než byl zplozen, že bude patřit Pánu Bohu. Měla na to právo? Pán Bůh její rozhodnutí přijal, akceptoval a požehnal. Pán Bůh tedy potvrdil, že její rozhodnutí o Samuelově budoucnosti bylo správné. Samuel se stal požehnaným Božím mužem v Izraeli. **Tedy rozhodnutí rodičů, že dítě bude patřit Pánu Bohu, je v Božích očích správné.**

Pán Bůh uzavřel smlouvu s Abrahamem a jeho potomstvem ve všech budoucích pokoleních. Řekl: *Budu Bohem tobě i tvému potomstvu. Znamením mé smlouvy mezi mnou a vámi i tvým potomstvem bude toto: Každý mezi vámi, kdo je mužského pohlaví, bude obřezán. Bude osmého dne po narození obřezán* (Gn 17,10–12). Pán Bůh tedy **neřekl**, aby se k této smlouvě Boha s Abrahamem připojovali muži až v dospělém věku, na základě vlastního rozhodnutí, ale **nařídil**, aby potomci Abrahamovi byli obřezáni již osmého dne po narození. Tedy **byli zapojeni do smlouvy s Bohem ještě v době, kdy obsah smlouvy**

vůbec nechápali. Pán Bůh si přál, aby všichni potomci „otce víry“ byli zapojeni do jeho smlouvy na základě víry Abrahamy. Ještě jednou se ptám: Rozuměli osmidenní chlapi významu obřizky, která byla na nich dokonána? Nerozuměli! Chápali, že vstupují do smlouvy se živým Bohem? Nechápali! A přece ta smlouva platila a Pán Bůh si tuto smlouvu přál, ba co víc, on ji přikázal: *Musí být obřezán každý zrozený v tvém domě i koupený za stříbro* (Gn 17,13). Na jakém základě vstupovali do smlouvy s Bohem? Na základě Abrahamovy víry.

Apóstol Pavel vidí jasnou podobnost mezi obřizkou a křtem: *V něm jste obřezáni obřizkou, která není udělána lidskou rukou. Obřizka Kristova je odložením celého nevykoupeného těla.* **S Kristem jste byli ve křtu pohřbeni a spolu s ním také vzkříšení vírou v Boha,** jenž ho svou mocí vzkřísil z mrtvých (Ko 2,11–12). Tedy tak, **jako skrze obřizku mohla nemluvnata vstupovat do smlouvy s Bohem, tak mohou vstupovat děti i do nové smlouvy skrze křest v Ježíše Krista.**

Podobně tomu bylo s izraelským národem při přechodu přes moře. Už jsem připomínal, že **přechod přes moře** klasifikuje Pavel jako **křest izraelského národa „v Mojžíše“**. V Mojžíše byli pokřtěni všichni členové Izraele, **včetně nemluvnat**. Umíte si představit, co by se stalo, kdyby někdo z izraelských vůdců prohlásil: Nemluvnata a malé děti nerozumějí tomu, co se zde děje, necháme je na egyptském břehu, a až dorostou a všechno pochopí, pak se rozhodnou pro cestu do zaslíbené země, pak přejdou moře. Až vyrostou a všechno pochopí, pak se rozhodnou pro křest v Mojžíše. Takové rozhodnutí by zname-

nalo nechat je pod vládou faraónovou, tedy v egyptském otroctví.

Z uvedených příkladů je jasné, že **Pánu Bohu velmi záleží na tom, aby rodiče uvedli své děti do smlouvy s ním.** On chce být Bohem každého člověka. On nechce, aby se člověk rozhodoval žít bez něho. On ví, že svobodné rozhodnutí člověka žít bez Boha, znamená pro člověka věčné zatracení, věčné zoufalství.

Tento Boží zájem, aby děti byly uváděny pod Kristovu vládu, potvrzují i následující Ježíšova slova: *Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží* (Mk 10,14). Tam se jednalo skutečně o nemluvnata, protože rodiče je přinášeli k Ježíši. Pozoruhodné je také, proč je rodiče **přinášeli** ke Kristu. Proto, aby se jich Ježíš dotkl! Rodičům se jednalo o Kristův dotek. Věděli z pozorování, že Ježíšův dotek znamenal vždy proniknutí Ježíšovy dobré, uzdravující a zachraňující moci do člověka. Proto **toužili, aby se skrze Ježíšův dotek projevila Kristova moc i nad jejich dětmi.** Podívejme se také, co dělal s těmito nemluvnaty Pán Ježíš? Objímal je, vzkládal na ně ruce a žehnal jim. Ježíš nad těmito dětmi manifestoval svoji lásku, vládu a moc. Chápaly tyto děti, co se s nimi stalo při Kristově doteku? Jistě nechápaly, a přece Kristův dotek, objetí i požehnání měly zásadní význam pro jejich duchovní život. Kristova moc se při člověku projevuje mnohokrát, a často ani dospělý člověk nechápe, jak Boží moc působí v jeho životě.

K čemu zavazuje křest pokřtěného křesťana?

Křest je nesporně závazkem pro každého pokřtěného, ale i pro ty, kteří křest vykonali. Pro obřezané Izraelce platilo: *Budeš milovat Hospodina, svého Boha,*

celým srdcem a celou svou duší a celou svou silou. A tato slova budeš vštěpovat svým synům a budeš o nich rozmlouvat, uvážeš si je jako znamení na ruku a napíšeš je také na veřeje svého domu. (Dt 6,4–9) To znamenalo, že Izraelec se učil všemi prostředky milovat svého Boha, který ho skrze svoji smlouvu přijal do svého lidu. Tedy obřezaní Izraelité se učili milovat Boha a plnit jeho vůli.

Co platí pro křesťana, který byl pokřtěn do Ježíše?

Podle 1 Te 4,1 **nás křest zavazuje k životu, který se líbí Bohu: žijte tak, abyste se líbili Bohu!** Kdo se chce líbit Bohu, ten ho jistě miluje a chce plnit jeho vůli.

O Izraelitech, kteří byli pokřtěni v Mojžíše, však čteme velmi smutnou, ba přímo šokující zprávu: *A přece se většina z nich Bohu nelíbila, vždyť poušť byla poseta jejich těly. To vše se stalo nám na výstrahu, abychom nezatoužili po zlém jako oni* (1 K 10,2–8). Pak Pavel jmenuje, co dělali: udělali si modly, opijeli se, povstali k rozpustilým tancům, smilnili a reptali. Vůbec neusilovali o to, aby se líbili Bohu. Měli na mysli jen žádosti svého těla. Všichni byli pokřtěni v Mojžíše, Bůh jim dal jedinečnou milost, ale oni neměli zájem líbit se Bohu. I když byli pokřtěni v Mojžíše, zahynuli. Do zaslíbené země vstoupili ti, kteří byli pokřtěni v Mojžíše jako děti a jako nemluvnata. Mrtvá těla starší generace Izraelců pohřbena na poušti jsou důrazným varováním pro nás křesťany: žijte tak, abyste se líbili Bohu. Proto platí: Byl jsi pokřtěn do Krista? Pak žij tak, aby se tvůj život líbil Bohu!

Podle 15. kapitoly Janova evangelia **nás křest zavazuje také k přinášení ovoce.** Pán Ježíš, do kterého jsme byli skrze křest naroubováni, nám praví vel-

mi důležitá slova: *Já jsem pravý vinný kmen a můj Otec je vinař. Každou mou ratolest, která neneso ovoce, odřezává, a každou, která nese ovoce, čistí, aby nesla hojnější ovoce* (J 15, 1–2). Zdůrazňuji, že Kristus mluví o svých ratolestech, které nenesou ovoce. Jedná se tedy o lidi, které Kristus považuje za své! A přece tyto jeho lidi nepřinášejí ovoce. Co s nimi Pán Bůh dělá? Odřezává je. To je pro křesťany děsivé slovo. Byli naroubováni, srostli se s kmenem, rostli a zelenali se na něm, ale nepřinášejí ovoce. Jsou to živí křesťané, ale nic pro Krista nedělají. Otec je odřeže! To jsou velmi tvrdá slova. Vedou nás k zamyšlení nad sebou. Položme si každý otázku: Má Pán Bůh ze mne užitek? Dělám něco pro Krista? Pánu Bohu nestačí, že věřím, že chodím do chrámu, že beru z Krista mízy života. On právě očekává, že budu pro Něho něco dělat! Větev, která neneso ovoce, bude odřezána. Co tedy máme dělat? Máme mnoho možností: Udělat si seznam lidí a denně se za ně modlit, rozdávat letáky lidem a zvat je ke Kristu, přicházet do pěveckých sborů a šířit slávu Pána Ježíše ve světě, navštěvovat staré, nemocné a opuštěné lidi ve svém okolí. Kristus očekává od každého křesťana ovoce.

Křest je tedy velikou příležitostí pro pokřtěného člověka. Je naroubováním do Krista. Po naroubování se však musí křesťan s Kristem osobně srůst, pak duchovně růst a přinášet ovoce. Nesrostle-li se, uschne! Sroste-li se, ale nepřinášejí ovoce, bude odřezán. Sroste-li se a přinášejí ovoce, je očišťován, aby přinášel hojnější ovoce. To je program Boží milosti pro každého člověka. Kéž tedy přinášíme hojné ovoce.

V 15. kapitole Janova evangelia se píše, že je křest **naroubováním člověka**

do Krista jako větvičky do kmene. Je-li větvička jednou naroubována do kmene, pak to naroubování je platné. Není třeba naroubovanou větvičku roubovat podruhé. Je to i absurdní a nesmyslné roubovat podruhé naroubovanou větvičku. Důležité je, aby se srostla s kmenem, čerpala z kmene potřebné mízy a pak přinášela ovoce.

Při křtu nezáleží vůbec na množství vody, voda je **jen symbolem** očištění. Voda slouží k očištění těla, ale nemá žádný duchovní vliv na duchovní život člověka.

Apoštol píše jasně – **jeden křest: Jeden Pán, jedna víra, jeden křest** (Ef 4,5). Opakování křtu je projevem nedůvěry v působení Pána Ježíše, je projevem nedůvěry v Boží slovo a je soustředěním pozornosti na člověka a na množství vody, ale ne na Krista!

Jestli si někdo myslí, že množství vody při křtu má větší vliv na duchovní život člověka, pak se tragicky mylí. Vštěpení do Krista je rozhodující a ne vložení do vody!

Stanislav Kaczmarczyk

Navštěvovat Kristovy děti je naše příjemnost!

*Rozhovor s pastorem
Bohuslavem Koukolem*

Můžete nám krátce říct něco ze svého života?

Dětství jsem prožil v Kutné Hoře. Tam měl strýc továrnu na výrobu cukrovinek a čokolády, značky *Lidka*. Když se potom otec s maminkou rozvedl, ona nevěděla, kde ji hlava stojí a jak uživit

pět hladových dětí. A tak jsme se přestěhovali do Brna k babičce. Dal jsem se zlákat v Lánské akci do hornictví na učilišti v Zastávce u Brna. Po vyučení jsem sedm měsíců nepracoval a vedl zvrácený život. Státní orgány čekaly, až dosáhnu osmnácti let, aby mě uvěznily jako příživníka.

Pán Bůh mě ale přenesl z tohoto prostředí na důl President Gottwald v Horní Suché. Zvláštní cestou mě Ježíšova ruka vtáhla do prostředí tehdejší *Misijní práce* ve Stonavě. Přišel nejvýznamnější den mého života, kdy jsem se odevzdal do rukou Pána Ježíše. On mi dal manželku a tři děti, které žijí šťastně ve svých manželstvích jako Boží děti. Máme osm vnuků, a nyní již šest pravnuků. Protože mám 79 let, mohu se již ohlížet zpět a děkovat Průvodci za úzkou cestu, po které mě vedl.

Od kdy se věnujete službě navštěvování starých a nemocných?

V roce 1990 jsem šel do hornického důchodu. V roce 1992 mě Pán ustanovil vedoucím na azylovém domě *Bethel* v Karviné. V roce 1996 jsem byl vysvěcen za diákona SCEAV a byl jsem také kaplanem v karvinské věznici. Roku 2001 jsem se stal po zkoušce promínisterio pastorem a administrátorem v Hrádku, v roce 2003 administrátorem ve Stonavě, od roku 2008 jsem byl pomocným farářem v Oldřichovicích a od roku 2011 jsem v důchodu.

Běží již pátý rok, co jsem církví posláný do důchodu, ale ten důchod ještě nepřijal můj Pán, a tak s Jeho pomocí sloužím dál, jak Pán chce.

Co bylo pro vás hlavní inspirací a motivací k této službě?

Mnohokrát o tom mluví Bible: *Pravá*

a čistá zbožnost před Bohem a Otcem znamená, navštěvovat vdovy a sirotky v jejich soužení! (Jk 1,27).

Já jsem si myslel, že už budu klidně a pokojně odpočívat doma ve fotelu. Teď ale již vím, jak jsem k té službě přišel. Je to pro mě důkaz, že Duch svatý své dítě vede a dává mu smýšlení, které by nechtělo svým lidským rozumem prozrazovat.

Ve svém počítači mám jména sto třiceti starých a nemocných, mám jejich telefonní čísla, vždy se mohu ujistit o možné návštěvě. Někoho navštěvuji aspoň třikrát ročně, jiného i dvacetkrát. Víím, kde je ta nutnost časté návštěvy a kde to tak nutné není.

Jaké pastorační problémy řešíte při návštěvách nemocných?

Zazpíváme si, modlíme se, čteme z Bible a zvěstujeme Krista. Pán dává do srdce toužícího, staršího člověka radost a pokoj. Něco jiného je společnost při bohoslužbách nebo doma. Při domácí návštěvě vždy ještě sedíme za stolem při kávě nebo čaji a slyšíme různé otázky i odpovědi. Teď naposledy jedna taková padla: „Pane pastore, já jsem katolička. Co myslíte, mohla bych mít pohřeb ve vašem kostele?“

Co vás nejvíce povzbuzuje při této činnosti?

Čtyřikrát i šestkrát v týdnu se s duševní radostí z této služby vracíváme autem domů. Říkám to v množném čísle, protože bez manželky by tyto návštěvy nebyly možné. Jak bych sám mohl navštěvovat vdovy? Moje žena ale ráda do této služby se mnou chodí. Jak dlouho On bude chtít, tak budeme sloužit v Karviné, Havířově, Stonavě, Těrlicku, Komorní Lhotce, Oldřichovicích, Třinci, Hrádku, od Datyně až po Mosty u Jablunkova. Náš

Pán si nás používá a tak se radujeme, že jednou k Němu nepřejdeme s prázdnýma rukama.

Můžete říct nějakou jinou pozitivní zkušenost?

S manželkou jsme zestárlí, ale jako zdravím ještě obdařený pastor mohu směle navštěvovat a Božím Slovem posilňovat slabé, slepé, hluché, o berlích chodící, někdy pouze na vozících se pohybující, nebo už ležící na „polohovacích“ lůžkách. Navštěvovat takové Kristovy děti je naše příjemná zkušenost. Jedině On sám tuto naši darovanou službu ukončí!

S čím přicházíte k nemocným před Vánocemi?

S tou vánoční radostnou jistotou, že Boží Syn nepřišel na zem jako Ježíšek, panáček, zatočený v plínečkách, ale přišel jako Boží Syn, pro záchranu nás všech hříšných. A to je naše jistota, kterou nemocným a starým rádi zvěstujeme a obdarováváme je také vánočními letáčky!

Ptal se Stefan Rucki

Pomoc Těšínského Slezska

Před více jak dvaceti lety jsme byli požádáni o odvoz materiální pomoci do evangelikálního sboru v městě Lvov na Ukrajině. A tímto Božím pověřením to vlastně začalo. Skupinka dobrovolníků ve složení Vilém Spratek, Ludvík Palarčík, Stanislav Heczko, Stanislav Borski již dříve pomáhala národům směrem na východ od bývalého Československa, ale v menším rozsahu. Od roku 1994

se přidali Stanislav Niemczyk, František Przeczek, Lumír Svoboda, Jiří Noga a další. Nejbliže k nám je Ukrajina, a tak jsme se nejvíce začali soustřeďovat na ni. Po jejím oddělení od Ruska v roce 1991 tam začaly velké ekonomické problémy a k tomu Zakarpatskou Ukrajinu postihly tři zničující povodně.

V roce 1997 byli osloveni představitelé měst a obcí (Český Těšín, Karviná, Třinec, Bystřice), organizací (ADRA, Křesťanské společenství, Charita, Nehemia, Společnost přátel Podkarpatské Rusi, Slezska diakonie) a církví (AC, CASD, CB, SCEAV) na Těšínském Slezsku s nabídkou vytvoření „Informačního servisu“ pro ty, kteří chtěli pomáhat v zahraničí a neměli potřebné zkušenosti. Informační servis byl realizován jako neregistrovaná organizace. Jeho činnost se dále rozšiřovala od humanitární pomoci i na misijní a osvětovou činnost, proto v roce 2003 většina členů rozhodla o založení nezávislé, necírkevní organizace. Dnem 10. 2. 2003 byla organizace registrována jako občanské sdružení s názvem Pomoc Těšínského Slezska (PTS).

PTS je křesťanským sdružením, jehož posláním je pomáhat lidem, kteří se z různých důvodů ocitli v krizové životní situaci nebo na okraji společnosti. Snaží se taktéž motivovat a podporovat místní pastory, diákoný, misionáře, starosty, sociální pracovníky a dobrovolníky ke službě lidem v duchovních i materiálních potřebách. V rámci dobrovolnické činnosti PTS pořádáme misijní přednášky pro skupiny a sbory, podporujeme misionáře a misijní pracovníky, zprostředkováváme krátkodobé misijní výjezdy, spolupracujeme s místními sbory, které také podporujeme, neseme povzbuzení a útěchu nemocným, zdravotně i mentálně postiženým a jinak do-

tčeným lidem včetně finančních a materiálních darů. Na poli osvěty působíme v oblasti prohlubování sociálního citění, vzdělání, výchovy dětí a mládeže k pracovním návykům, zjemnění občanské nesnášenlivosti. Zajišťujeme materiální (humanitární) pomoc, hlavně při přírodních a jiných katastrofách a také pomoc při vybavení a zařízení bytů, sociálních ústavů, škol, církevních objektů, ozdraven, romských táborů. Poskytujeme materiální pomoc sociálně slabým občanům darováním potravin, oděvů a základních prostředků k životu.

Momentální situace na Ukrajině je významně horší než před pěti lety. Válka postihuje obyvatelstvo v morální i finanční oblasti. Každý pracující i důchodce musí přispívat ze svého platu na vojenské výdaje. Ceny ze dne na den rostou a obyvatelstvo chudne. Přibývá lidí chudobných a závislých na pomoci druhých. Neexistují žádné sociální příspěvky, jak je známe u nás. Naši pomoc realizujeme hlavně skrze evangelikální sbory, jejich pastory a také vedoucí rajonových sociálních odborů. Tito nejlépe znají potřeby svých členů a obyvatel včetně vhodné formy pomoci.

I v tomto roce jsme byli požádáni ukrajinskými představiteli o realizaci již 11. ročníku akce „Dárky pro děti a seniory na Ukrajině“. Na vánoční svátky chceme připravit asi tisíc dárků a balíčků pro děti ve sborech, děti v dětských domovech, děti vojáků na frontě, seniory a pro chudé – pro ně potravinové balíky s hmotností kolem 5 kg. Projekt jsme nabídli různým církevním sborům a organizacím včetně Křesťanského společenství.

Ať nám Bůh všem nadále žehná.

Lumír Svoboda, předseda PTS

Mise Zakarpatská Ukrajina – pomoc sirotkům a vdovám

Kdo pomáhá chudým, půjčuje Hospodinu; On sám mu jeho dobrodiní odplatí. Přísloví 19,17

Již dvacet let jezdíme jako dobrovolníci na Zakarpatskou oblast Ukrajiny (bývalá Podkarpatská Rus), kde pomáháme mnohodětným rodinám, většinou samotným matkám v nouzi. Z počátku to bylo shromažďování oděvů, bot a různých domácích potřeb a hygienických prostředků a jejich následný transport kamionem na místo určení. Po čase jsme ale zjistili, že takto pracně nashromážděná a draze zaplacená materiální pomoc nebyla vždy předána těm, kteří by ji nejvíce potřebovali, a také to, že tuto pomoc mohou vykonávat lépe a efektivněji různé organizace, které mají k tomu prostředky, vybavení i zkušenosti. Po rozpadu Sovětského svazu a vzniku samostatné Ukrajiny se rozpadla většina státních podniků a kolchozů a milióny lidí zůstaly bez práce. Většina mužů odešla za prací do zahraničí a mnozí z nich se už nevrátili ke svým rodinám. Jejich manželky zůstaly samy, často s mnoha dětmi bez jakýchkoli prostředků na živobytí. Mnozí lidé ztratili smysl života. Mohli jsme poznat osudy několika takových rodin a rozhodli jsme se je osobně finančně a materiálně podporovat. Pravidelně čtyřikrát v roce jezdíme na Zakarpátí, kde v Iršavském okrese navštěvujeme asi pětadvacet rodin, žijících v jedenácti okolních vesnicích, a pomáháme jim řešit různé těžké životní situace, do kterých se dostali. Po-

máháme všem potřebným, bez rozdílu náboženského vyznání, barvy pleti nebo národnosti. V těchto rodinách máme asi sto dvacet dětí. Svou základnu máme v okresním městě Iršava v domku našich přátel – manželů Terezy a Josefa Izaiových (Iršava, Gagarinova 29), kteří nám v této službě pomáhají.

Zaměřujeme se na materiální pomoc (oděvy, obuv, hygienické a školní potřeby) a finanční podporu (každý měsíc 500–1000 Kč pro každou rodinu, podle počtu dětí. Pomáháme také v mimořádných situacích a potřebách rodin (nákup elektrických spotřebičů, praček, kamen a sporáků, stavebního materiálu a nábytku, léků, opravy domů apod.)

V letošním roce jsme mohli uskutečnit již pátý ročník dětského křesťanského tábora pro osmdesát dětí z našich rodin ve městě Mukačevo-Lavky (zajišťujeme převoz autobusy z Iršavy do Mukačeva – 40 km, ubytování, stravování a program zajišťuje ve svém středisku Církev baptistů v Mukačevě). Náklady – asi 100 000 Kč – hradíme my (naši sponzoři).

V tomto roce se nám podařilo zajistit práci u nás v Česku pro čtyři muže z našich rodin (oficiálně přes pracovní úřad) a vedeme jednání o zaměstnání dalších čtyři v příštím roce.

Situace na Ukrajině je velice tíživá, na východě země (Donbas a Luhansk) trvá válka s proruskými separatisty, průmysl i zemědělství je ve veliké krizi, muži odcházejí za prací do zahraničí, mladí muži jsou povoláváni do armády, na úřadech vládne byrokracie a korupce. V tomto roce stoupla desetinásobně cena plynu a elektřiny. Ceny základních potravin jsou srovnatelné s cenami u nás, přitom důchody jsou 1200–1500 hřiven (1 Hr = 1 Kč) a mzdy 2500–3000 hřiven. Když se člověk dostane do nemocnice,

musí rodina nemocnému zajišťovat léky a stravování.

Naši činnost podporuje modlitebně i finančně náš místní sbor SCEAV v Komorní Lhotce, místní společenství KS v Komorní Lhotce, sbor ČCE v Českém Těšíně a několik pravidelných i příležitostných dárců. Hledáme nové ochotné dárcy, kteří by tuto naši službu finančně podpořili.

Manželé Jiří a Irena Nogovi

Rodinný skarb

Najcenniejšia vec rodiny bola ukryta v glinianom garnku, zakopana pod zemiu za domom. Raz v týždni večerom tatuš vykopyval „skarbu“. Musiaľbyť veľmi ostrožny, aby nikto go nevidiaľ. Maľ syn Jun Su často slyšal slova svojej babci, ktorá powtaržala mu: „Nikomuto ne mŏw o tym, co posiadamy, ani sasiadom, ani nauczycielce, ani kolegom i koležankom w klasie. Ješli nie dochowasz tajemnicy, zabiorą nam go i ukarżą nas wszystkim.“

Jun Su veľmi lubiaľ te chvíle, kedy vsycky siedzeli przy stole i czekali zanim matka oczyści zabrudzony garnek, potem otworzy blaszaną pokrywke, a następnie delikatnie wyciągnie owinięty w szmatki rodinný skarb - Pismo Święte. Ojciec czytaľ przy świetle świecy zakazane w ich kraju Słowo Boże, które przyjmowali z wielką radością.

Kedy Jun Su zaczął chodźić do szkoły, na jednej lekcji nauczycielka zapytała go: „Czy twoi rodzice mają w domu czarną księęę?“ „Nie, nie mają“, odpowiedziaľ. Cieszył się, że nie musiaľ

klamać, bo przecież zakazana księęęa spoczywała poza ich domem. Chętnie podzieliliby się opowieściami z Biblii, ale wiedziaľ, że musi dotrzymać obietnicy danej babci. Dlaczego mu nie wolno, zrozumiaľ, kiedy nauczycielka podała definicję Kościoła – organizacji, która rozpowszechnia faľszywe myśli przeciwo rządowi i Biblii – księęęki napisanej, by zwodzić ludzi. Miał inne zdanie na ten temat, ale niestety musiaľ milczeć.

Kedy Jun Su skończył 25 lat, ojciec przekazaľ mu ważne zadanie przynoszenia z ukrycia rodzinnego skarbu. Szko-da, że babcia nie dożyła tego dnia. Tego wieczoru otwierają od trzech pokoleń najcenniejšy skarb rodinný i sľuchają słowa Pana Jezusa z Ewangelii Jana 14, 27 *Pokŏj zostawiam wam, mŏj pokŏj daję wam, nie jak świat daje, Ja wam daję. Niech się nie trwoży serce wasze i niech się nie ľęka.*

Świadectwo z Korei Północnej na podstawie księęęki Obłok świadków

Mimorádná výzwa

V internetových zprávách iDNES.cz jsme mohli 28. září 2016 číst tuto zprávu:

Jubilant Zeman vyzval po mši k návratu ke křesťanským kořenům. Prezident Miloš Zeman ve středu vyzval k návratu ke křesťanským kulturním kořenům v době, kdy Evropa čelí náporu islámského fundamentalismu. Uvedl to na závěr tradiční poutní mše ve Staré Boleslavi, která byla věnována odkazu svatého Václava. Svatováclavské pouti ve Staré Boleslavi se zúčastnili součas-

ný i bývalý prezident. Zeman v krátkém proslovu nejprve připomenul tři slova z pomníku Bible kralické, na němž stojí: Bůh láska jest. Ocitoval také list svatého Pavla Korintským, který v něm uvádí: Lásky kdybych neměl, nic nejsem. Připomeňme si tato slova v době, kdy celá Evropa znovu hledá své kulturní kořeny v náporu islámského fundamentalismu. A snažme se učinit vše pro to, abychom se k těmto kořenům opravdu vrátili, uvedl prezident. Závěrem přítomným popřál víru, naději a lásku.

Je pozoruhodné, že prezident Zeman citoval tři texty z Písma svatého: *Bůh láska jest, Lásky kdybych neměl, nic nejsem a víru, naději a lásku.* Je to svědectví, že Písmo svaté čte a že ho zvěst Bible oslovuje. Nenechává si toto poselství jen pro sebe, ale předává ho celému národu. Uvědomuje si, že vzdělání, vysoká životní úroveň, kladné mezilidské vztahy, sociální péče a další hodnoty, to všechno je ovoce „křesťanství“, tedy Kristova učení a Jeho požehnaného vlivu v životě těch, kteří Krista následují.

Pan prezident si také uvědomuje, že v současné době se většina národa od Ježíše Krista a od jeho učení velmi vzdálila. Národ není zakořeněn v Kristově učení a v jeho obětavém životě pro dobro lidstva. Začíná se to projevovat v sobeckém a bezohledném životním stylu mnohých. Při pohledu do budoucnosti vidí jedinou cestu v návratu ke kořenům křesťanství, tedy v následování Krista, v obětavé lásce a v životním stylu podle Jeho učení. Jeho slova – *snažme se učinit vše pro to, abychom se k těmto kořenům opravdu vrátili* – jsou burcující výzvou především pro nás křesťany. K čemu se má národ opravdu vrátit? Prezident to vyjádřil velmi jasně: k živému Bohu, protože Bůh láska jest.

Do světa, ve kterém vládne nenávisť, bezohlednost a ukrutné jednání, může přinést nový život jen živý Bůh, který je zdrojem lásky, která je ochotná sloužit bližním až k sebeobětování.

Chci zde připomenout i slova prvního prezidenta T. G. Masaryka, která jsou velmi důležitým odkazem nejen pro náš národ, ale i pro celou Evropu: *Ježíš, ne Caesar, toť smysl našich dějin a demokracie.* Ježíš Kristus svým životem i svým učením ukazuje, že život člověka má hodnotu jen tehdy, když je naplněn láskou k Bohu a láskou k lidem. Proč láskou k Bohu? Protože Bůh je zdrojem lásky a všeho dobrého. Kdo má s Bohem důvěrný vztah, stává se „kanálkem“ skrze který protéká láska a dobro k dalším lidem. Láska, která obšťastňuje jiné, činí šťastnými i nás.

Kdo tedy může učinit vše pro to, abychom se k těmto kořenům opravdu vrátili? Kdo může ukázat jednotlivým občanům cestu, jak se vrátit k milujícímu Spasiteli Ježíši Kristu? Jedině ti, kteří s Kristem opravdu žijí, tedy všichni křesťané, kteří Krista přijali jako svého osobního Spasitele a Průvodce na cestě života.

Co tedy máme učinit, aby se národ vrátil ke zdroji lásky – k Ježíši Kristu? Apoštol Pavel to napsal velmi jasně ve svém prvním dopise Timoteovi 2,1-7: *Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímlyvy, díkůvzdání za všechny lidi (...)* Naše modlitby jsou především důkazem, že nám na lidech opravdu záleží, že nejsou pro nás lhostejní. Mnozí křesťané to uskutečňují tak, že si napíší seznam lidí, za které se pak každý den modlí. Takové konkrétní modlitby nás také burcují, abychom pro tyto lidi, pro jejich spasení, dělali mnohem víc.

Apoštol má pro věřící křesťany další vý-

zvu: *modlit se za vládcce a za všechny, kteří mají v rukou moc, abychom mohli žít tichým a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti.* Lidé, kteří vedou národy a státy mají velmi náročné úkoly a velikou zodpovědnost. Potřebují velikou moudrost, aby dovedli moudře rozhodovat. Tuto moudrost jim může dát jedině živý a milující Bůh. Proto naléhavě potřebují, abychom se za ně modlili a vyprošovali pro ně Boží vedení.

To nejdůležitější, co všichni členové národa mají uslyšet, je zvěst, že milující Bůh *chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu.* V praktickém životě to znamená, aby byli vysvobození z moci zla, které se projevuje zlými myšlenkami, zlými slovy i činy, sobectvím a hroznou bezohledností. Toto vysvobození uskutečňuje v člověku jen Ježíš Kristus, když se člověk s plnou důvěrou svěří do Jeho vedení. Kristus pak uskutečňuje tak velikou proměnu, že je v Bibli nazvána novým narozením.

Pod Kristovým vedením poznává člověk také pravdu. Pravdu o Bohu i o stvořeném světě, ve kterém žijeme, pravdu o člověku a o smyslu života, pravdu o smrti i o věčné budoucnosti. To nejdůležitější, co potřebuje vědět každý člověk, je základní poselství Bible: každý člověk je Božím stvořením a je Bohem milován. Zlo, utrpení a smrt jsou důsledkem rozhodnutí „prarodičů v ráji“ kráčet cestou neposlušnosti a vzdoru vůči Bohu. Tuto infekci zla dědí všichni lidé. Ježíš Kristus, Boží Syn, přišel, aby nás vyléčil z této infekce a vysvobodil z moci zla i z moci smrti; svou obětí na kříži i svým zmrtvýchvstáním připravil pro všechny dokonalé vysvobození a nový život. On je jediným Lékařem, který má moc vyléčit člověka z infekce zla a učinit ho novým stvořením. Když se člověk

svěří s plnou důvěrou do jeho péče a vedení, prožívá zázrak nového života.

V uvedeném textu je dvakrát napsáno, že Bůh myslí na záchranu všech lidí: *Bůh chce, aby všichni lidé došli spásy* (v. 4); *Kristus Ježíš dal sám sebe jako výkupné za všechny* (v. 6). Je to úžasné poselství i pro každého občana v naší zemi. Nikdo není Bohu lhostejný! Bůh chce, aby všichni lidé byli věčně šťastní. Pro nás křesťany je tu však velmi náročný úkol: Vyřídít každému člověku v naší zemi Boží pozvání a Boží nabídku.

(Zdroj:http://zpravy.idnes.cz/prezident-zeman-vyzval-k-navratu-ke-krestanstvi-f6s-/domaci.aspx?c=A160928_130550_domaci_pku)

Stanislav Kaczmarczyk

Muž podle Božího slova

¹*Blaze muži, který se neřídí radami svévolníků, který nestojí na cestě hříšných, který nesedává s posměvači,*
²*nýbrž si oblíbil Hospodinův zákon, nad jeho zákonem rozjímá ve dne i v noci.*
³*Je jako strom zasazený u tekoucí vody, který dává své ovoce v pravý čas, je muž listí neuvadá. Vše, co podnikne, se zdaří.* ⁴*Se svévolníky je tomu jinak: jsou jak plevy hnané větrem.* ⁵*Na soudu svévolní neobstojí, ani hříšní v shromáždění spravedlivých.* ⁶*Hospodin zná cestu spravedlivých, ale cesta svévolníků vede do záhuby.* Žalm 1

V říjnu jsme na setkáních rad jednotlivých místních společenství KS (tzv. bratrských) měli možnost vyslechnout

přednášku bratra pastora Miroslava Sikory na téma *Muž podle Božího slova*. Domnívám se, že v dnešní době je nutné, aby zvláště muži taková témata studovali, diskutovali o nich a především nabyté poznatky uváděli v život.

Není mým záměrem reprodukovat obsah zmíněné přednášky, ale chtěl bych na ni volně navázat několika postřehy. V rámci diskuze po této přednášce u nás ve Smilovicích jeden bratr poznamenal, že charakteristiku muže podle Božího slova nám podává Žalm 1. Po opětovném přečtení tohoto žalmu jsem musel dát onomu bratřovi za pravdu. Jak tedy vypadá muž podle Božího slova z pohledu prvního žalmu?

Osou tohoto žalmu, kolem níž se vše točí, je verš druhý, který podává základní charakteristiku muže podle Božího slova. Je jím ten, kdo si **oblíbil Hospodinův zákon a rozjímá nad ním ve dne i v noci**. Hospodinovým zákonem zde není míněno jen Desatero nebo knihy Mojžíšovy, ale celá Bible. Mužem podle Božího slova je ten, kdo si oblíbil Boží slovo a má ho neustále ve své mysli. Nejedná se o nějakou povrchní známost, ale něco mnohem hlubšího. Vztah takového člověka k Božímu slovu by se dal přirovnat k zamilovanosti nebo lásce. Když je někdo zamilovaný, tak na milovanou osobu neustále myslí, chce jí být nablízku, přizpůsobuje se jí, chce se té osobě líbit. Muž podle Božího slova je zamilován do Božího slova, naplňuje jím svou mysl, nechává se jím ovlivňovat a proměňovat, důvěrně je zná, má v něm svou radost a své potěšení, je Božím slovem úplně nasáklý.

Láska k Božímu slovu pak má v životě takového člověka konkrétní důsledky. Verš první nám vyjmenovává, co tento muž podle Božího slova nedělá. Předně

se **neřídí radami svévolníků**. Jeho průvodcem a rádcem je Boží slovo, a proto nepotřebuje rady svévolníků. Navíc by nebylo moudré se jejich radami řídit, protože svévolníci jsou nestálí, jsou jako *plevy hnané větrem* (v. 4). Odmítají dokonalou Boží vůli a nechávají se ovládat svou vlastní vůlí, která se může často měnit podle toho, co se jim zdá v danou chvíli výhodnější. Kdo se však řídí neměnným Božím slovem, má ve svém životě pevný základ a je stálý. Dalším důvodem, proč se držet od svévolných dále, je to, že tito *na soudu neobstojí* (v. 5). Kdo se řídí jejich radami, bude s nimi také sdílet jejich osud. Avšak člověk, který se řídí Božím slovem, spoléhá se na Boha a jeho milost, ten na soudu obstojí, protože soudcem všech bude Bůh, který bude soudit podle svých měřítek zjevených ve svém Slově.

Muž podle Božího slova dále **nestojí na cestě hříšných**. Neznamená to, že se nestýká s hříšníky, jinak by se musel stranit všech lidí, jelikož hříšníky jsme všichni. Boží člověk je naopak poslán zvěstovat lidem evangelium, nemá jít stejnou cestou jako hříšníci, ale pluje proti proudu tohoto světa. Utíká před poskvrnou, staví se na odpor hříchu, nechce a nemá mít podíl na skutcích bezbožníků. Cesta svévolníků je sice pohodlnější a jít po ní nevyžaduje mnoho námahy, ale *vede do záhuby* (v. 6). Bůh však zná cestu svých věrných, protože jde s nimi a dovede je k životu.

Člověk, který miluje Boží slovo, **nese-dává s posměvači**, neplýtvá svým drahocenným časem. Posmívání je obecně neúčinnou činností, která nevede k tvoření ale naopak k boření. Je také znakem nedostatku moudrosti. Posměvači jsou pak lidé zabývající se takovými neúčinnými činnostmi, jimiž mohou

být pomluvy, sváry, nebo popírání autority Božího slova pramenící z nedostatku Boží bázně, která je počátkem moudrosti. Muž podle Božího slova na druhé straně zaměstnává svou mysl Božím slovem, žije v Boží bázni, díky čemuž získává moudrost, a proto se nezaobývá zbytečnými a neužitečnými věcmi, pomlouváním nebo klamným filozofováním. Posměvači ho mohou pokládat za blázna, ale v Božích očích je moudrý, protože má správný žebříček hodnot a umí dobře využívat svůj čas.

Ve třetím verši pak žalmista vyjmenovává, co muž podle Božího slova naopak dělá, jak vypadá, jak se pozná. Je přirovnán ke **stromu**, který představuje pevnost a stálost na rozdíl od svévolníků charakterizovaných jako plevy hnané větrem. Nejedná se navíc o ledajaký strom. V první řadě jde o strom zasazený **u tekoucí vody**, nachází se tedy přímo u zdroje života, jímž je Bůh a jeho Slovo. Je to nevyčerpatelný zdroj, z něž čerpá svou sílu a osvěžení. Na toto místo se nedostal svou zásluhou nebo náhodou, ale byl tam **zasazen**. Bůh je nejen životodárným pramenem, ale i zahradníkem, který nás na základě milosti skrze Pána Ježíše povolal k tomu, abychom vyrůstali v jeho přítomnosti a sytili se jeho Slovem. Dále se jedná o strom **přinášející ovoce**. Je na něm vidět, že roste u zdroje. To, co přijímá, předává zase dál a přináší tak mnohý užitek svému okolí. Jeho **listí neuvadá**, není to nějaký sezonní strom, který jen na čas vykvetne a pak zase opadne. Je stále zelený, v jeho životě nejsou výkyvy. **Vše, co podnikne, se zdaří**. Neznamená to, že bude mít vždy úspěch z lidského hlediska. Muž podle Božího slova koná především Boží dílo, a proto i jeho úspěch musí být poměřován z Boží perspektivy. Boží mě-

řítka jsou často jiná než lidská a to, co lidé pokládají za úspěch, nemusí být zdarem v Božích očích. Muž podle Božího slova usiluje především o zdar podle Božích měřítek a Bůh se k němu a jeho dílu přiznává.

Kéž jsme i my muži (a ženami) podle Božího slova.

Martin Tomala

Změnil Řím svůj názor?

Katolická církev po 500 letech

Autorem původního článku je Gregg Allison, profesor křesťanské teologie na Jižním baptistickém teologickém semináři v Louisville, Kentucky, který je spoluautorem knihy Nedokončená reformace: „Co spojuje a rozděluje katolíky a protestanty po 500 letech“.

Dne 31. října 2017 si připomeneme 500. výročí reformace. Přibití devadesáti pěti tezí tohoto dne Martinem Luthe-rem na dveře kostela ve Wittenbergu bylo jednou z nejvýznamnějších historických událostí ve světě. Mnoho evangelikálů vztahuje své začátky k okamžiku, který spustil protestantské hnutí, a jehož dědici jsme i my.

Avšak reformace byla před pěti sty lety. Většina věcí se za půl tisíciletí změnila, vzdálila od svých začátků. Změnila se však skutečně? Které záležitosti vyvolaly reformaci? Jaké byly v té době základní body nesouhlasu s katolickou církví? Existují dnes stejné podmínky, které působí, že reformace zůstala nedokončená?

Před půl tisíciletím

Lutherových devadesát pět tezí bylo výzvou k rozpravě o některých pobuřujících omylech tehdejší katolické církve. Jeho pozdější spisy odhalily mnoho dalších problémů:

- popření Božího ospravedlnění přijátého pouhou vírou jedině v Krista,
 - nebiblický pohled na spasení jako na spojení Boha s hříšníky, přičemž Boží milost, která je udělována skrze církevní svátosti, zahazuje celoživotní proces a lidské úsilí odpovídá skrze zapojení dobrých skutků s cílem zasloužit si věčný život,
 - vadná struktura autorit (úřadů) neoprávněně spojující Písmo s tradicí a papežstvím,
 - ostudná katolická mše, která bagatelizovala Boží slovo, znevažovala význam víry a soustředila se na eucharistii jako více méně na pouhém obřadu,
 - nesprávné přesvědčení, že během mše je Ježíš Kristus tělesně přítomen skrze přepodstatnění (transsubstanciaci),
 - nepatřičné povýšení úlohy Marie jako prostředníka mezi jejím synem, Ježíšem Kristem, a hříšnými lidmi a jako přímluvkyně, která se modlí za ně a pomáhá jim,
 - nesprávný pohled na sedm svátostí, které předávají Boží milost ex opere operato (tzn. už jenom tím, že se konají),
 - nebiblická víra v očistec a možnost zkrácení pobytu v něm skrze odpustky.
- To byly klíčové záležitosti, které Luther ve vztahu k tehdejší katolické církvi odhalil a kritizoval.

O 500 let později

Všeobecně se říká, že jedinou konstantou (stálou veličinou) v našem světě je změna. A to je pravdou i v oblasti vztahů

mezi katolíky a protestanty po pěti stech letech soužití. Pozitivním příkladem je, že tyto dvě skupiny spolu neválčí. Spíše naopak protestanti a katolíci spolupracují v politice, ve školství, zdravotnictví, etice a jiných oblastech. Angažují se společně v zápasu proti znepokojivým hříchům, jako potraty, eutanazie, eugenika (zneužití genetiky), kontrola populace, násilí, promiskuita a protináboženská zaslepenost. Původně mrazivé vztahy se oteplily.

Obě tradice navíc zdůrazňují společné rysy, které je spojují. Mezi tyto společné rysy můžeme z protestantského pohledu zařadit (alespoň částečně) učení o Trojici, Boží charakter, Boží zjevení, osobu Krista, jeho ukřižování a zmrtvýchvstání, Ducha svatého, Boží obraz, zkaženost hříchem, Boží iniciativu ve spasení a budoucí naději.

Z katolického pohledu (zejména v souvislosti se změnami započatými Druhým vatikánským koncillem, 1962–1965) protestanti již nejsou odsouzeni k peklu, ale jako odloučení bratři a sestry zakoušejí spasení (i když ne v jeho plnosti, které je pouze pro věrné katolíky).

Avšak obě tradice jsou stále rozděleny základními neshodami. Projdeme nyní výše uvedené body jeden po druhém.

Ospravedlnění

Toto klíčové učení (obsah) protestantismu je stále ostře diskutovaným tématem. Na jedné straně Světová luterská federace dospěla v tomto bodu k oficiální shodě s katolickou církví v dokumentu *Společné prohlášení k nauce o ospravedlnění* (1999). Na druhé straně většina protestantů považuje stále tuto nauku za klíčový bod odlišnosti.

Skutečně je tomu tak, když posoudíme definice ospravedlnění, jak jsou přijímá-

ny v obou tradicích. Ospravedlnění podle protestantismu je právní akt, při kterém Bůh prohlašuje hříšné lidi za osoby „bez viny“. Místo toho jsou pokládáni za „spravedlivé“ kvůli přičtení nebo připsání dokonalé Kristovy spravedlnosti. Pro katolicismus „ospravedlnění neznamená pouze prominutí hříchů, ale také posvěcení a obnovení vnitřního člověka“ (Tridentský koncil, dekret o ospravedlnění, 7). Katolická doktrína spojuje znovuzrození (nové narození, ke kterému podle katolicizmu dochází při svátosti křtu), posvěcení (celoživotní proces, který je udržován svátostmi) a odpouštění. Takové směřování ospravedlnění se znovuzrozením a posvěcením odporuje Pavlovu pojetí ospravedlnění (např. Ř 3–4), kolem kterého se soustřeďuje debata.

Ospravedlnění, které je středem spasení, zůstává základním tématem rozdělení.

Spasení

Z důvodu neshody ve věci ospravedlnění obě tradice nadále rozděluje způsob, jakým Bůh zachraňuje hříšné lidi. Podle protestantismu je spasení monergistické (mono = jediný; ergon = práce). Bůh je výhradní určující hybnou silou, která působí spasení skrze ospravedlnění, znovuzrození, adopci aj. Poskytuje milost (skrze své Slovo, zvěstování a ustanovení, avšak nikoliv výlučně ve spojení s křtem a Večeří Páně), která působí spasení skrze víru zmocněnou Duchem (Sk 18,27; 1 Pt 4,11).

Podle katolické teologie, je spasení synergistické (syn = spolu; ergo = práce). Bůh a lidé spolupracují na dosažení spasení hříšníků. Boží milost spouští proces a katolický věřící spolupracuje s touto milostí. Důležité je, že milost je

vnášena (vlévána) skrze svátosti, které věřícího proměňují tak, že může provozovat dobré skutky s cílem zasloužit si věčný život. Protože spasení je celoživotní proces a o Boží milost lze přijít, katolíci věří ve ztrátu spasení. V důsledku toho se nemohou radovat z jistoty spasení, kterou přijímá mnoho protestantů.

Spasení, tedy způsob, jak Bůh pracuje, aby zachránil hříšné lidi, zůstává základním rozdílem v učení.

Autorita

Kdo nebo co utváří autoritu ve vztahu mezi Bohem a člověkem? Autoritativní rámec protestantismu je i nadále dělícím bodem mezi oběma tradicemi.

Protestantské *sola scriptura* (jedině Písmo) znamená, že Boží slovo je nejvyšší autoritou ve všech věcech víry a jednání. Každá nauka, každé morální jednání a podobně musí být založeno na Písmu. Tento postoj nepopírá hodnotu vyznání víry rané církve, protestantských vyznání víry či význačností evangelikalismu. Těmto moudrým věcem pocházejícím z minulosti však přisuzuje pouze příslušující moc, tedy pomocnou roli, a nikoliv autoritativní a nejvyšší moc. A každé protestantské církvi Bůh dal pastory, kteří mají oprávnění k vyučování, vedení, provádění kázně, zapojení do misie apod.

Katolickou strukturu autority lze přirovnat ke stoličce o třech nohách. Jedna noha je Písmo, což je zapsané Boží slovo. Katolíci a protestanti mají rozdílné názory na kánon – oficiální seznam knih Starého zákona. Katolická Bible obsahuje apokryfy – sedm dalších knih – kniha Júdit, Tóbijáš, Báruch, Sírachovec, Kniha Moudrosti a 1. a 2. kniha Makabejská – a další části knihy Ester a Daniel. Protože tyto spisy nikdy nebyly

součástí hebrejské Bible Ježíše a jeho apoštolů a protože nebyly akceptovány jako součást Starého zákona rané církve až do 4. století, protestanti apokryfy odmítají.

Druhou nohu tvoří tradice, učení, které Ježíš předal ústně svým apoštolům a kteří jeden po druhém ho předávali svým nástupcům, biskupům. Tradice je udržována hierarchií katolické církve. Dva příklady tradice jsou neposkvřněné početí Marie a její tělesné nanebevstoupení.

Třetí nohou je magisterium neboli učitelský úřad církve. Je tvořen papežem a biskupy. Magisterium nadále neomylně poskytuje oficiální interpretaci Písma a vyhlašuje tradici.

Tedy Písmo, tradice a magisterium dohromady představují strukturu autorit v katolické církvi.

Téma autority zůstává nadále základním bodem rozdělení.

Mše

Od Druhého vatikánského koncilu Římskokatolická církev zavedla mnohé změny ve své mši. Nejvíce zjevnou změnou je slavení mše v řeči lidu, nikoliv v latině. Zatímco dříve byla Písmu věnována nepatrná pozornost, nyní se dostává na čelné místo, zvláště v první části mše, liturgii Slova. Jsou čteny texty ze Starého zákona, z Nového zákona a jeden z evangelií. Navíc kázání kněze (nebo kázáníčko) se v ideálním případě dotýká všech tří textů a vykládá jejich společný význam. Účastníci jsou vyzýváni, aby se účastnili mše s náležitým postojem (víra, pokora, vnímavost) a ne jako pouhého obřadu.

Ačkoliv protestanti stále nesouhlasí s mnohým, co se zde odehrává, mše se od Lutherovy doby významně změnila.

Přepodstatnění (transsubstanciace)

Nejpatrnější protestantská neshoda s katolickou mší se týká přítomnosti Krista ve svátosti eucharistie. Je to nejočividnější neshoda, jelikož protestantům je zakázáno přijímat tuto svátost.

Katolická církev věří, že během mše Boží moc a slova a konání kněze způsobují změnu podstaty chleba, který se stává tělem Kristovým. Stejně tak se mění podstata vína, které se stává krví Kristovou. Ježíšovo ukřižování před dvěma tisíci lety není událost, která je uzamčena v prostoru a čase. Během mše nějak dochází k jejímu obnovení. A tak eucharistie *zdroj a vrchol křesťanova života* (Katechizmus katolické církve, oddíl 1324), znovu a znovu obnovuje jedinečnou Kristovu oběť.

Toto je pohled katolické církve od třináctého století a zůstává platný dodnes. Reformátoři důrazně nesouhlasili s transsubstanciací a žádný protestant ji nikdy nepřijal. Transsubstanciace (přepodstatnění) zůstává základním bodem jednoty.

Marie

Přes významné rozdíly mezi katolíky a protestanty v nahlížení na Marii se obě tradice shodují alespoň ve třech bodech: Marie byla Boží matkou, to znamená, že porodila Božího Syna, který je plně Bohem. Byla pozeňnanou ženou, protože byla matkou našeho Spasitele a Pána (L 1,42.48). A je modelem poslušnosti víry, protože se poddala Boží vůli, která byla pro ni nesnadná (L 1,38.45).

Protestanti nadále odmítají klíčové doktríny včetně neposkvřněného početí Marie, bezhříšnosti, trvalého panenství, účasti v Ježíšově utrpení pro dosažení spasení a tělesného nanebevstoupení.

Protestanti také odmítají Marii nazývat *obhájkyní, pomocnicí, patronkou a prostřednicí* (KKC, 969).

Role Marie zůstává základním rozpořem.

Svátosti

Katolická církev přijímá sedm svátostí: křest, konfirmace, eucharistie, pokání, pomazání nemocných, manželství a svěcení (řehole). Reformátoři snížili tento počet na dvě, když zdůrazňovali, že pouze křest a Večeře Páně byly nařizeny Ježíšem a mají doprovodné hmotné symboly (křest – Mt 28,18-20, voda; Večeře Páně – Mt 26,26-29, chléb a kalich).

Navíc protestanti nevěří, že tyto svátosti jsou účinné při udělování milosti *ex opere operato* – tzn. pouze tím, že svátost je vykonávána. Podle katolicismu například, když kněz provádí křest, milost je vlévána do nemluvněte, které je očištěno od prvotního hříchu, znovuzrozeno a včleněno do Krista a do jeho církve. Křest je účinný nezávisle na morálním stavu kněze a dítě není připraveno ke spasení.

Protestanti zdůrazňují spojení křtu a Večeře Páně s Božím slovem a s vírou, která přijímá Boží milost a není vnášena do lidí.

Počet svátostí, jejich charakter a způsob jejich udělování je i nadále základním rozdělicím bodem.

Očistec

Pokud katolík zemře ve stavu Boží milosti (tzn. nemá nevyznaný smrtelný hřích, který jej odsuzuje pro peklo) avšak není plně očištěn, odchází podle katolické teologie do očistce.

Je to dočasný stav konečného očištění od skvrn odpouštěných hříchů a pročiš-

tění, aby se věřící mohl dostat do nebe.

Zatímco prožívá pasivní utrpení v očistci, toto prožívání může být zkráceno. Přimlouvají se za něj svatí v nebi. Katolíci žijící na zemi se za něj rovněž modlí a platí peníze za mše, které jsou slouženy kvůli zemřelému a získávají pro něj odpustky. Odpustky vedou k plnému nebo částečnému prominutí dočasného trestu.

Protestanti nesouhlasí s touto naukou, protože se opírá o apokryfní spisy z 2. Makabejské 12,38–45 a o nesprávnou interpretaci jiných biblických textů (1 K 3,15 a Mt 12,32). Pokud navíc při ospravedlnění je osoba prohlášena jako „bez viny“ a místo toho „spravedlivá“, není už zapotřebí dalšího očišťování od hříchů po smrti.

Očistec zůstává nadále významným dělicím bodem.

Stále reformující

Zatímco po pěti stech letech se některé věci v Římskokatolické církvi změnily a přivedly katolíky a protestanty k sobě blíže, mnoho významných odlišností přetrvává a rozděluje je.

Jedním z přístupů k této svízelné situaci je bagatelizace rozdílů. Například dá se očekávat, že během roku papež František prohlásí, že Reformace už skončila. V návaznosti na Společné prohlášení k nauce o ospravedlnění bude vyzdvihovat dohody, kterých bylo dosaženo v této kdysi kontroverzní nauce, a bude zdůrazňovat, že vzájemné kletby (anatómata) z 16. století ze strany katolíků na protestanty a ze strany protestantů na katolíky byly již odstraněny. Tudíž reformace byla formálně ukončena.

Tento pohled však tragickým způsobem zanedbává přetrvávající neshody mezi oběma tradicemi. Katolická církev

nadále zastává živé nauky ohledně ospravedlnění, spasení, autority, transsubstanciacie, Marie, sedmi svátostí, které mají být účinné *ex opere operato* a očiště. Není užitečné, když tyto záležitosti vytěsníme z důvodu jednoty, kterou vyjádříme jako nejmenší společný jmenovatel.

I když můžeme souhlasit, že mnohé se změnilo, musíme se také shodnout na tom, že reformace zůstává nedokončená.

Původní článek: <http://www.desiringgod.org/articles/has-rome-really-changed-its-tune>

Přeložil Stefan Rucki

Aktuality ze světa

Rusko. Zákon, který podepsal prezident Putin v červenci, a který výrazně omezuje náboženskou činnost nepravoslavných církví, již v praxi začíná negativně dopadat na řadu evangelikálních společenství. V září byl kupříkladu k vysoké peněžitě pokutě odsouzen baptistický kazatel Donald Ossewaarde za vedení domácí skupinky biblického studia.

ČR. Dne 12. září zemřel Josef Špak, který působil v letech 1994–2001 jako patriarcha Církve československé husitské.

Brazílie. Letniční evangelista Marcelo Crivella, zakladatel Brazílské republikánské strany, byl v říjnu 2016 zvolen prefektem Ria de Janeira.

USA. Křesťanská konzervativní žurnalistická skupina BreakPoint poukazuje na to, že v USA roste počet nových feministek, které překvapivě zařazují do své agendy boj proti potratům (příkladem jsou Kelsey Hazzard či Destiny Herndon-De La Rosa).

Švédsko. – Svět. Oslav svátku Reformace ve švédském Lundu a Malmö se zúčastnili představitelé Švédské církve, Světové luterské federace a papež František. Dne 31. října 2016 podepsali představitelé luteránů a papež společné prohlášení, v němž vybízejí ke změně vnímání minulých událostí, hovoří o společném svědectví a touze po spoluslavení eucharistie. Konzervativní katoličtí komentátoři kritizovali papežovu návštěvu na půdě extrémně liberální Švédské církve, a poukazovali na tamní „plody reformace“ v podobě lesbické biskupky E. Brunne a prázdných kostelů.

USA. Ve věku 93 let zemřel 15. listopadu 2106 dlouholetý hudební a programový ředitel evangelizačních kampaní Billyho Grahama Clifford Barrows.

Vatikán. Nejednoznačné učení papeže Františka v etických otázkách vyprovokovalo v září 2016 čtyři konzervativní kardinály k zaslání dopisu papeži, v němž jej vybidli k objasnění pochybností o nauce církve, které zejména vnáší nezřejmá textace jeho encykliky *Amoris laetitia*. Vzhledem k Františkově mlčení dopis v listopadu 2016 zveřejnili. Papež následně v jenom interview, aniž kohokoli jmenoval, uvedl, že kritické jeho nejnovější exhortace trpí *jistým legalismem, který může být ideologický*. Protestantský blog *Reformissio* si všimá, že celá kauza může znamenat určitou krizi autority v katolické církvi, kdy papež, který má být dle učení katolické církve základem její jednoty, si protiřečí s její dosavadní poměrně konstantní naukou.

Slovensko. Slovenská televize připravila dokumentární filmy věnované Jiřímu Třanovskému (premiéra v listopadu 2016) a Jiřímu Turzovi (plánovaná premiéra v roce 2017).

Norsko. Dle statistik v zemi stoupá počet muslimů i katolíků, naproti tomu národní luterská církev členy ztrácí a jen 10 % jejich členů navštěvuje kostely více než jednou za měsíc.

Slovensko. Slovenský ProChrist 2017 je naplánován ve dnech 26.–30. dubna 2017; přenosy se budou vysílat z Liptovského Hrádku.

Daniel Spratek

Literární hlídka

Ostravský Křesťanský sbor vydal sbor básní a biblických úvah Karla Kořínka (1925-2000), které tento autor publikoval na stránkách časopisu *Živá slova*. Více než čtyřsetstránková kniha nese název **Vrať se na hlubinu**.

Nakladatelství *Návrat domů* připravilo druhé vydání apologetické klasiky **Kauza Kristus** od Lee Strobela.

Nakladatelství *Didasko* vydalo výbornou příručku pro manželský život **Když si hříšníci říkají „Ano“**, jejím autorem je Dave Harvey. Kniha pomáhá porozumět mnohým zdrojům manželských problémů a odhalit moc Božího evangelia pro soužití muže a ženy.

Karmelitánské nakladatelství vydalo knihu Naeema Fazala **Byl jsem muslimem**. Jde o strhující životní příběh pákistánského muslima, jemuž se Kristus zjevil tak, že se tomu nemohl vzepřít.

Vyšla nová kniha autora křesťanských bestsellerů Timothy Kellera; nese název **Making Sense of God** s podtitulem *An Invitation to the Skeptical*.

Publicista Nabeel Qureshi, konvertita od islámu ke křesťanství, vydal v nakla-

datelství Zondervan knihu **No God but One: Allah or Jesus?** Přibližuje v ní základní rozdíly mezi křesťanstvím a islámem a prezentuje apologetickou argumentaci ve prospěch křesťanství.

S velkým zájmem se setkává kniha **Unchanging Witness: The Consistent Christian Teaching on Homosexuality in Scripture and Tradition** z nakladatelství B&H Academic. Osahuje hutný teologický text, který se poctivě vyrovnává s teology volajícími po revizi tradičního chápání praktikované homosexuality jako hříchu. Autory jsou církevní historik S. D. Fortson a novozákoník R. G. Grams. Neprezentují jen to, co o homosexualitě učí Bible, ale i to, jak v průběhu dějin křesťané toto biblické učení chápali. Zdůrazňují, že učení Písma a jeho chápání církví bylo v průběhu dějin neměnné a k praktikované homosexualitě vždy negativní. V knize píšou: *Otázkou není, zda Bible hovoří o praktikované homosexualitě – ona hovoří. Otázkou není, zda na toto téma v průběhu církevních dějin existovaly různé výklady – ony neexistovaly. Otázkou je, co je pro církev autoritou při formování jejich přesvědčení a její praxe.*

Nakladem wydawnictwa *Warto* ukazała się powieść Lidii Czyż **Pozostała tylko nadzieja**. Bohaterka, obecnie młoda kobieta, opowiada historię swojego życia, w którym doświadczyła przemocy, upokorzenia i uzależnienia. Przy życiu utrzymywała ją myśl, że kiedyś zdoła odnaleźć ukochanego ojca. Gdy w końcu spełniło się jej pragnienie, odkryła, że w głębi duszy szukała czegoś więcej...

Daniel Spratek

Aktuality z KS

Den seniorů se uskutečnil na Karmelu dne 29. října 2016; tématem setkání bylo: Boží rodina. Slovem posloužili Václav Hrachovec, Bohdan Taska a Jan Fojcik. Setkání, jehož součástí bylo i vysluhování Večeře Páně, se zúčastnilo přes padesát účastníků.

Pěvecké sbory vystoupily v rámci XXVII. dekády varhanní a komorní hudby a sborového zpěvu dne 15. října 2016 v Ježišově kostele v Těšíně. Festival pěveckých sborů se následně uskutečnil 13. listopadu 2016 v českotěšínském kostele Na Nivách; jeho tématem bylo *Chválou boha ke svobodě*; slovem na text Sk 16 (obrácení filipského žalářníka) posloužil br. Martin Tomala; vystoupily společně pěvecké sbory, dále dva smíšené sbory z Bystřice, smíšené sbory z Třince a z Třanovic a mužský pěvecký sbor.

Host. Setkání Rady KS („Dvacítky“) se v říjnu zúčastnil Janko Matys z Levoče, který referoval jak o situaci v levočském sboru, tak i o bouřlivém dění v Evangelické církvi na Slovensku.

Setkání se zástupci Církevní rady. Dne 8. listopadu 2016 se uskutečnilo setkání zástupců vedení KS (M. Pecka, P. Kaczmarczyk, D. Spratek, B. Taska) a vedení SCEAV (M. Piętak, J. Kocyan, J. Tomiczek, J. Wacławek – namísto T. Tyrlika, který se z jednání těsně před jeho konáním omluvil). Účastníci schůzky se vzájemně informovali o plánech akcí na rok 2017; členové CR informovali o záměru vydání Bible, Malého katechismu a Augsburského vyznání v jednom svazku. Zástupci KS se dotázali, zda nedošlo ve vedení církve k přehodnocení postoje k partnerství s církví v Braunschweigu, na což jim bylo odpovězeno, že nedo-

šlo. Dále se zástupci KS tázali, jak je realizováno usnesení synodu, že má být vytvořena teologická komise k prozkoumání *Zásad partnerství*, a bylo jim odpovězeno, že CR schválila členy komise, nominované Předsednictvem synodu; komise se dosud nesešla, někteří členové o své nominaci ke dni setkání nebyli ani vyrozuměni.

Středisko Karmel. Zhoršující se stav střešních oken ve středisku Karmel bude vyžadovat jejich výměnu za nová vikýřová okna; v plánu je rovněž přístavba výtahu pro usnadnění pohybu tělesně postiženým uživatelům střediska a úpravy vchodové části budovy.

Adventní setkání pracovníků. Na setkání dne 5. prosince 2016 posloužil bratr Frank Spatz, nový tajemník svazu *Gnadauer Verband* z Německa.

Termín příští **Ústřední konference delegátů** je stanoven na 8. dubna 2017. Místem konání konference bude středisko Karmel.

Web. Ve druhé polovině roku 2016 probíhaly práce na spuštěné nových internetových stránek KS; jejich součástí by měl být i obsáhlý audioarchiv s vyhledávací maskou.

Vánoční večírek mládeže se uskutečnil v kině Kosmos v Třinci, hlavním řečníkem byl Jiří Král. Program připravila bystrická mládež.

Štěpánská slavnost. Dne 26. prosince 2016 od 16.00 hod. se uskuteční tradiční štěpánské setkání. Na programu bude biblické slovo pastora Jiřího Chodury, svědectví Miriam Walachové o jejím misijním působení v Mexiku, hudební vystoupení chválicí skupiny z Oldřichovic a dechového kvarteta. Večerem nás provedou Jana a Zbyszek Kaletovi.

Modlitební konference. Vedení KS se dohodlo s EC MISE, že modlitební konfe-

rence se uskuteční na závěr Aliančního týdne modliteb v neděli 15. ledna 2017 od 15.00 hod. v Českém Těšíně. Hostem konference bude Slavomír Slávik; bude zajištěn i souběžný program pro děti.

500. jubileum Reformace si chceme mj. připomenout cyklem přednášek v rámci BŠP a cyklem reformačních témat, která se budou probírat na bratrských setkáních v jednotlivých místních společenstvích a na Radě KS. Odkazu Reformace by se měl dotknout i program XcamPu, jehož heslem na rok 2017 je *Bud' – anebo*. Dále by se měl v neděli 29. října 2017 uskutečnit slavnostní koncert s vystoupením pěveckých sborů pod taktovkou E. Danela.

Daniel Spratek

„Warto“ (stojí za to) vstoupit ... a koupit

Opravdu stojí za to vstoupit do knihkupectví Warto v Cieszynie. Možná, podobě jako já, jste ani vy delší dobu nebyli v tomto knihkupectví, které bylo kdysi hlavním místem, kde se dala pořídit křesťanská literatura. Nedávno jsem tam vstoupil a kromě celkově velice slušné nabídky literatury upoutal mou pozornost jeden konkrétní titul, který bych vám rád doporučil.

Rád bych upozornil na knihu, která by mohla doplnit vaši knihovničku. Jelikož slavíme velké společné pětisté luterské výročí, objevila se u našich severních sousedů (a snad i nejbližších sourozenců ve víře i v dějinách) velmi zajímavá publikace. V nakladatelství Augustana autoři Łukasz Barański a Jerzy Sojka

(kterého známe jako přednášejícího z Biblické školy pracovníků) vydali knihu *Reformace*. Prozatím vyšel první díl, ale budou následovat další dva. My protestanti často vydáváme svoje publikace snad z úsporných důvodů jaksi příliš „skromně“. Jak to říci slušně... Naše publikace jednoduše často nejsou výtvárně zajímavé. Uvedená kniha je však jednak zajímavá svým obsahem, jednak opravdu krásná. Kvalitní papír, kvalitní sazba i tisk. K tomu provedení, které vychází vstříc modernímu čtenáři, který chce mít důležité věci graficky odlišené. Kupříkladu informace, které lze dohledat na jiném místě v této publikaci, jsou doplněné šipkou. Nechybí ani odkazy, rámečky, barvy, fotky, obrázky. Stojí za to si knihu pořídit, případně koupit celou třísvazkovou sérii.

A pokud vám zůstanou nějaké polské zlaté anebo peníze na platební kartě, můžete nakoupit reformační „gadžety“ (z anglického *gadgets*) čili reklamní předměty vztahující se k reformaci. Třeba krabičku zápalek s logem 500 let reformace a s doporučením *Ducha nie gaście*. S touto větou nelze nesouhlasit. To je také jeden z odkazů Reformace.

Zbyszek Kaleta

Ohlédnutí za BŠP

Písně duchovní staré i nové – k 380. výročí Cithary sanctorum

Daniel Spratek ve své přednášce načrtl životní osudy a literární tvorbu autora *Cithary sanctorum* – Jiřího Třanovského. Následně hovořil o jeho kancionálu z hlediska literárního, hudebního a teologického. Připomenul nesmírný vý-

znam *Cithary sanctorum* pro slovanské evangelíky, vždyť mezi lety 1636–1971 vyšla v minimálně 215 vydáních! Byla hrází jak proti rekatolizaci, tak i následně proti teologickému liberalismu a rozumářství. Z Třanovského předmluvy k *Cithaře* připomenul mimo jiné jeho důraz na to, aby se zpívání srovnávalo s Božím slovem, a také to, jak se vyrovnal se sporem (v církvi neutuchajícím po staletí) o staré a nové písně.

Daniel Spratek

Vzpomínka na Marii Rafajovou

Dne 29. listopadu uplynulo 120 let od narození diakonky a spisovatelky Marie Karly Rafajové. Byla spolupracovnicí Kristíny Royové a následně i její nástupkyní ve vedení diakonického a evangelizačního díla na Staré Turé. Během druhé světové války se zapojila se do záchrany židovských dětí, za což jí byl *in memoriam* přiznán titul *Spravedlivý mezi národy*. Zemřela roku 1978.

Chceme připomenout její literární dílo básní *Golgota* ze sbírky *Čekání* (1947).

Golgota

I.
BOŽE MŮJ, BOŽE MŮJ,
PROČ JSI MĚ OPUSTIL?
Matouš 27,46

Až na dno noci ponořil ses pro můj den
a šípy strážců temna probodán,
krvavou párou zalit, vynesls
ten sněhobílý nevadnoucí květ
a viděl Bůh a světlo bylo dobré.

Na nekonečné stepi opuštěnosti
bolesti dlátem vyhloubils mi v Sobě
radosti pramen.
Sám vyhnán z ráje Boží blízkosti,
ráj jsi mi vrátil.

Milosti slunce vzešlo vzpurné hlavě,
k sepjatým rukám klesá zhanobená,
na vodách zapomnění z kol rostou kola
nad kamenem viny.
Poznání plesá: Bože Spasiteli!

Co chcete, paže Smrti vyzáblé?
Mezi mou duší a nepřitelem
můj Přítel.

II.
ŽÍZNÍM.
Jan 19,28

Žízní-li kdo, pojď ke mně, dám mu pít.
A žížeň zoufá, sedíc u Pramene!
Ó oči, klíčem hmoty uzamčené!

Z nečistých nádob k ústům zvedali Ti,
žíznivé Srdce, vždy jen s octem žluč.

Za sestup v průrvy pádu, za náruč
rozpjatou, aby ukryla v ní vinu,
za ruku, nořící se v ohně žár,
za sílu slova, kterým mařen zmar,
za slunce, vzcházející v šero stínů!

Až ve tkáň bytí vzdechem svým se vřít:
Žízním! Mé retы popukané žízní,
z Tebe, jen z Tebe v poušti život pijí.

Daniel Spratek

„Drsný“ apel adventního věnce

Advent je čas... čeho vlastně? Klidu, pohody, duchovní přípravy na příchod Vánoc, usebraného chystání se na velkolepé výročí příchodu Krále? Ani náhodou. Příznějme si: Je to prostě hukot! Doma i v zaměstnání. Naši předkové v minulých dobách, kdy se lidé většinou živili zemědělstvím, opravdu prožívali advent zcela jinak. Pro předchozí generace byl advent po neskutečně hektickém podzimu a práci do úmoru na jaře a v létě obdobím relativního klidu. Přicházelo předvánoční zklidnění. Úroda byla ve stodolách a na poli se už ani nedalo nic dělat. Stmívalo se příliš brzy. Přišel čas na práci doma. My to teď máme opačně: léto a často i podzim je čas dovolených a konec roku je časem extrémních pracovních výkonů. Ne, vůbec si nechci hrát na mravokárce a staromilce. Stačí, že Vánoce a advent dostávají vždy nemálo „šfouchanců“ v kázáních za jejich komerci a v podstatě nekřesťanské zbožštění Božích darů.

K Vánocům a hlavně k adventu neodmyslitelně patří adventní věnec. A zrovna toto je symbol, který je snad nejvíce křesťanský. Dokonce se dá říct, že je to symbol navýsost evangelický. To ale musím udělat delší odbočku – a to do Hamburku první poloviny 19. století. Probíhá průmyslová revoluce se svými hrozivými sociálními problémy, společnost je trýzněna bídou, hladem, vykořisťováním a otrockou prací dětí. Pro názornost: pruský zákon z roku 1839 zakázal práci v továrnách dětem mladším devíti let. Pokud bychom předpokládali, že toto opatření bylo reakcí na odvážný a prorocký hlas církve, hluboce bychom se mýlili. Ozval se erár, vojáci. Ukázalo se

totiž, že mezi mladými muži neschopnými vojenské služby jsou ti, kteří přišli o schopnost válčit kvůli katastrofálním podmínkám dětské práce ve fabrikách. A proto bylo uzákoněno, že děti mohou pracovat, jen pokud dovršily deset let a pouze deset hodin denně. Do takové společnosti se narodil Johann Hinrich Wichern.

Narodil se na začátku 19. století. Dovolím si přeskočit jeho dětství. Ve věku pětadvaceti let vystoupil s řečí na Výročním zasedání Spolku nedělní školy. S prorockou naléhavostí vyzval hamburské (evangelické, křesťanské) měšťanstvo k pomoci proletářským rodinám. Tehdy se mnozí hamburští občané poprvé ve svém životě dozvěděli o strašných negativěch svého hrdého a bohatého města. Ve stejném roce založil *Drsný domov* (Rauhen Haus), dům záchrany. Příznačně je, že se tam mladý Wichern nastěhoval dne 31. října 1833 (na výročí Reformace) s matkou, sestrou a jedním z bratrů. *Drsný domov* byl opravdu záchrannou institucí. Za celým projektem stála jednoduchá, ale přesvědčivá teologická koncepce – síla hříchu se projevila v lidských dějinách a Božím protiútokem bylo Kristovo zjevení. V tomto historickém dramatu je možná záchrana z moci hříchu. Bůh nabízí bezpodmínečné odpuštění osobních vin. Toto byla Wichernova teologie. Jednoduchá a biblická. Ale jak fungovala v praxi? Wichern hovořil ke každému dítěti „z ulice“ o Božím odpuštění. Pak jim ale zakázal hovořit o svém předcházejícím životě. Dokonce dětem, kterých se ujal, dával nová jména, aby svým starým jménem nebyli upozorňováni na svůj předcházející zlý život. Chlapcům důvěřoval. Právě důvěra byla tajemstvím jeho výchovné moci. Vytvářel společenství 12–14 dětí,

menší rodiny soustředěné kolem „bratra“, diákona. Diákon vedl tuto rodinnou skupinku ve svobodě, lásce a radosti. Takovým způsobem zakládal „organismy zachraňující lásky“. Odvážné dílo Wichernovo nezůstalo skryto, v celém Německu se hlásili probuzení křesťané, kteří chtěli zakročit proti bídě dělníků.

Wichern dokázal sledovat vývoj v sociální oblasti a nacházel stále nové a nové specifické skupiny, které potřebovaly pomoc ve své nouzi. Od roku 1837 opouštěli první bratři jeho *Drsný domov* v Hamburku a putovali až do Ruska na pomoc ubohým mladým mužům dotknutým nepříznivými sociálními vlivy. Vstupovali do služeb ve věznicích, vyhledávali mladé lidi na ulicích a v útulcích. Nabízeli pastorační péči a křesťanskou literaturu. Tito putující bratři se dostali jako kazatelé pro kolonisty až do Ameriky. Mužští diákonci se stávali nástroji vnitřní misie ve sborech. Spis Wicherna *Bída protestantské církve a vnitřní misie* konstituoval tuto práci a dal jí název „vnitřní misie“. Vnitřní misie poznává situaci celkové nouze z vnitřku církve, z perspektivy Boží lásky k člověku každé doby, a lidstva, jako milovaného světa. Vnitřní misie využívá dary obnovy a lásky zevnitř církve a vede k obnově služebníků misie v Kristu, aby potom došlo též k celkové změně situace lidí ohrožených bídou. Bída totiž zasahuje většinou celého člověka. Jeho víru, jeho osobní a sociální situaci, jeho vztahy a místo ve společnosti. Řešení sociální otázky je u Wicherna nerozlučně spojeno s evangelizací a se sociální službou. Sociální služba pak s misíí. Vše na půdě luterské církve. V souladu s luterským učěním. Chudoba může být nejen hmotná, ale i sociální (chybějící vztahy, samota), zdravotní, vyplývající z věku i duševní.

Chudoby takto široce pojaté je i u nás dost a dost. A pak je tady ta největší, chudoba duchovní, život bez Boha. Tyto a mnohé další výzvy předpokládají naši účast a praktickou službu.

Ve stejné době jako Wichern žil také další „velikán“. Wichern se narodil v roce 1808 ten druhý v roce 1818. Wichern zemřel v roce 1881, ten druhý v roce 1883. Oním druhým „velikánem“ historie byl Karel Marx. Po něm zůstal třídní boj, nenávisť a krvavé revoluce. Po Wichernovi dílo křesťanské lásky a pomoci. Dva lidé ve stejném čase a každý zanechal po sobě odlišné dědictví.

Ptáte se, kde je můj avizovaný apel adventního věnce? V roce 1839 byl Wichern tak často sužován otázkami svých svěřenců z *Drsného domova* „Kdy už budou Vánoce?“, že vymyslel jednoduchý kalendář. Na kolo umístil devatenáct malých červených a čtyři velké bílé svíce. Malé značily dny všední, velké neděle. Ano, adventní kalendář je jeho „vynález“! Adventní věnec tímto není pouze symbolem předvánoční pohody, ale především křesťanské služby.

Zbyszek Kaleta

TANZANIE

ADVENTNÍ SETKÁNÍ PRACOVNÍKŮ

Časopis „Idea“ je určen pro vnitřní potřebu
Křesťanského Společenství-Společnosti Chrzešcijaňské při SCEAV.
Redakční rada: Milan Pecka, Jan Rucki, Štěpán Rucki, Urszula Szymeczek,
Daniel Spratek, Zbyšek Kaleta, Lukáš Borski, Martin Tomala.
email: casopisidea@email.cz
viz také webová stránka: <http://www.ks-sch.cz/idea>